

Улаанбаатар хотын ТЗЭ-дийн Санхүү, эдийн засгийн өнөөгийн байдал, харьцуулсан судалгаа

Хот, суурины ус хангамж, ариутгах
татуургын үйлчилгээг зохицуулах зөвлөл

2018.10.10

Агуулга

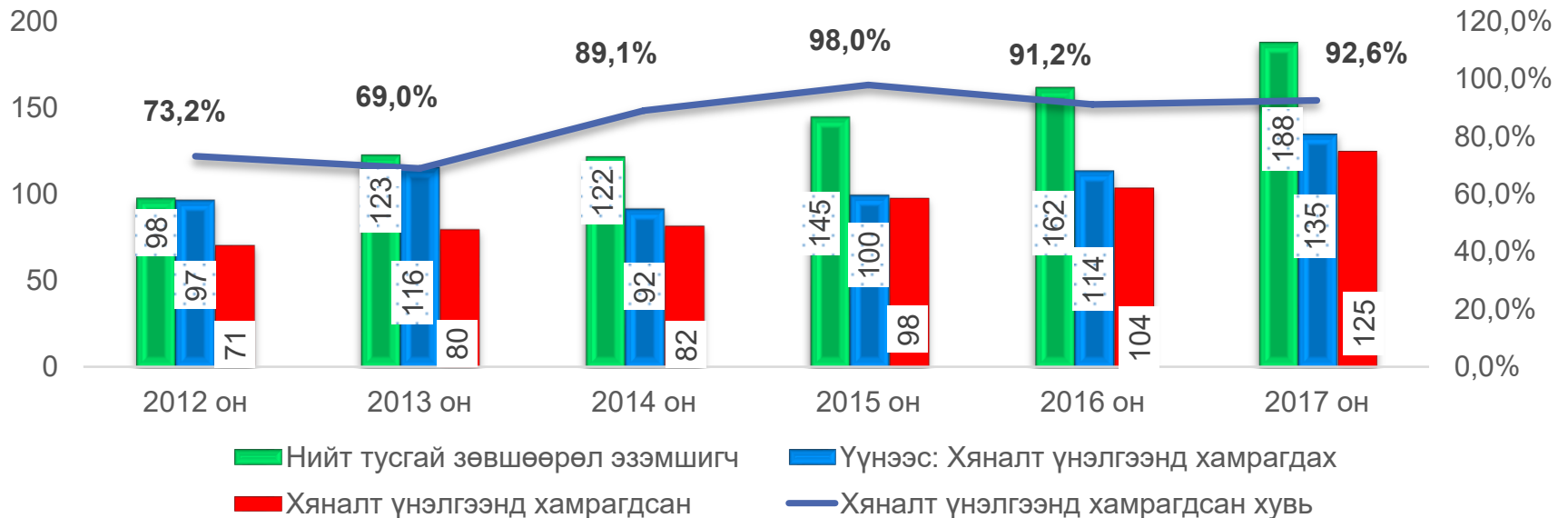
- Салбарын өнөөгийн байдал
- Харьцуулсан шинжилгээ
 - УБ хотын ТЗЭ-дийн санхүүгийн өнөөгийн байдал
 - Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт /KPI/
 - Санхүүгийн шинжилгээ- /Financial Analysis/
 - Бусад харьцуулсан үзүүлэлтүүд

Тайлан мэдээ ирүүлэлт

Үзүүлэлтүүд	Хэмжих нэгж	2012 он	2013 он	2014 он	2015 он	2016 он	2017 он	өсөлт + бууралт -
Нийт тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч	<i>тоо</i>	98	123	122	145	162	188	26
Үүнээс: Хяналт үнэлгээнд хамрагдах	<i>тоо</i>	97	116	92	100	114	135	21
Хяналт үнэлгээнд хамрагдсан	<i>тоо</i>	71	80	82	98	104	125	21
Хяналт үнэлгээнд хамрагдсан хувь	<i>тоо</i>	73.2%	69.0%	89.1%	98.0%	91.2%	92.6%	1.4%

Тайлан мэдээ ирүүлэлт

Тайлан мэдээ
ирүүлээгүй
байгууллагууд

Орон нутгийн ТЗЭ:

- 1. Сэлэнгэ аймгийн “Алтанбилэг” ХХК
- 2. Хэнтий аймгийн “Бор-Өндөр хот тохижилт” ОНТҮГ
- 3. “УБТЗ-ын ОСАҮ-ний 1-р анги” ХНН
- 4. “УБТЗ-ын ОСАҮ-ний 2-р анги” ХНН

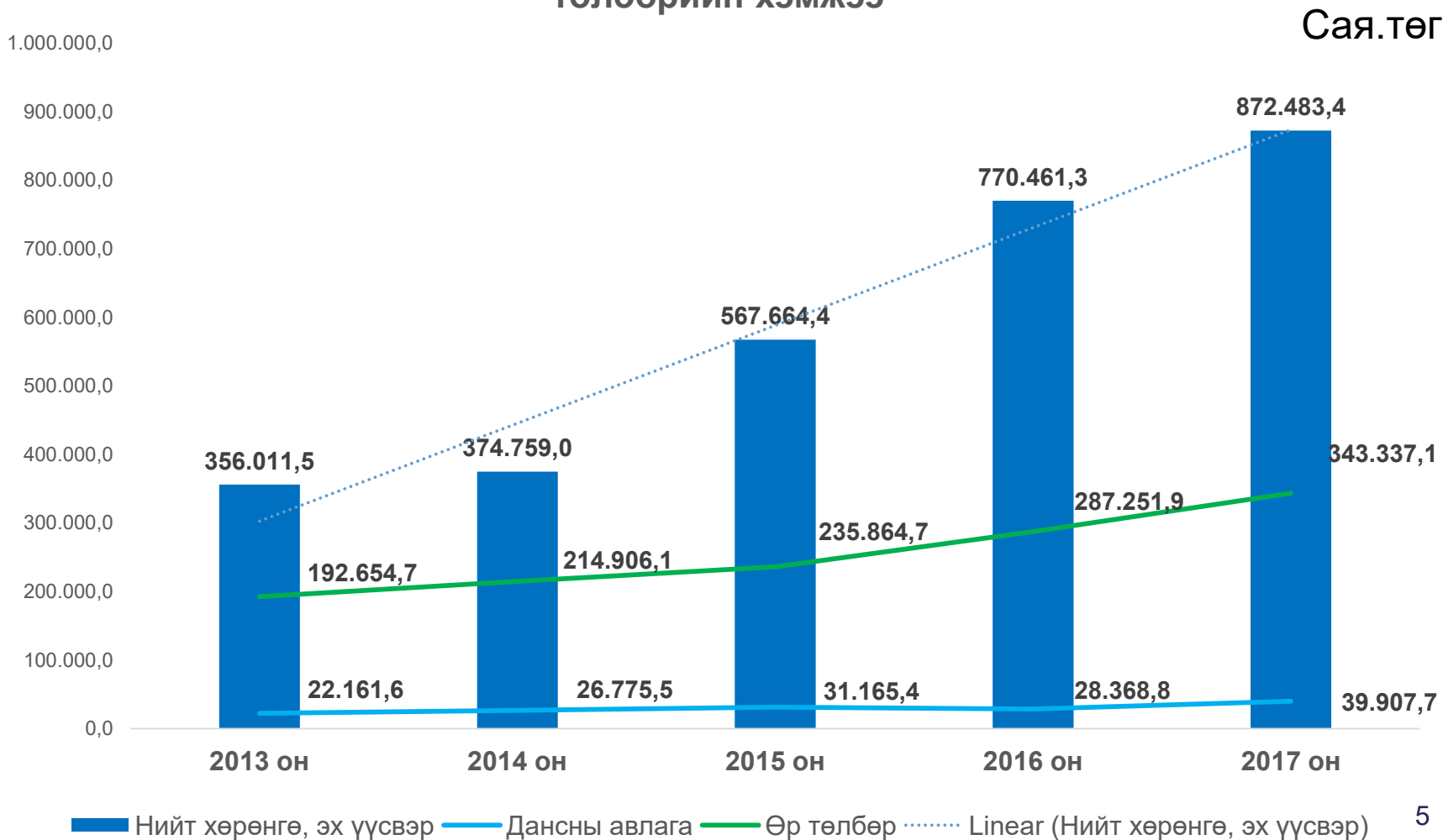
Улаанбаатар ХОТЫН ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН ТЗЭ

- 1. “Бадамлах нар” ХХК
- 2. “ГЭБА” ХХК
- 3. “Легатоконстракшн” ХХК
- 4. “Ариалогшир” ХХК
- 5. “УНК” ХХК

Салбарын санхүү, эдийн засгийн байдал

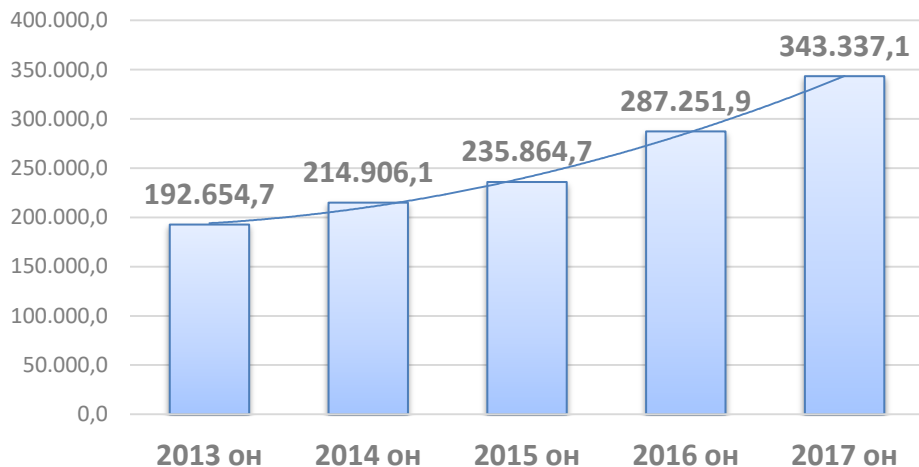
Салбарын хөрөнгө, эх үүсвэр түүнд эзлэх авлага, өр төлбөрийн хэмжээ

Салбарын санхүү, эдийн засгийн байдал

Салбарын өр төлбөрийн хэмжээ Сая.төг

Урт хугацаат

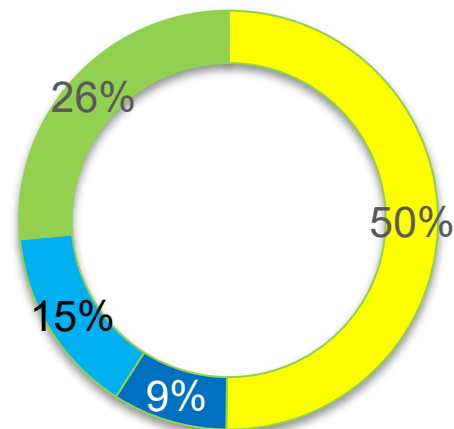
78 %

Богино хугацаат

22 %

УХАТ-ын өр төлбөр 2017 он

■ УБ хот УСУГ

■ УБ хот Нийслэлийн өмчит газрууд

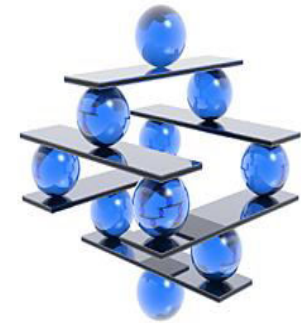
■ УБ хот Хувийн хэвшлийн компаниуд

■ Аймаг орон нутгийн байгууллагууд

Салбарын санхүү, эдийн засгийн байдал

ТЗЭ-ийн ангилал	Нийт зардалд эзлэх хувиар - %			
	УХАТ хэсэг	ДУЛААН хэсэг	ЦАХИЛГААН хэсэг	БУСАД
ОРОН НУТАГ	54.2%	32.8%	4.0%	7.8%
УБ-ОСНААУГ	18.4%	72.2%	0.0%	9.4%
УБ-ХУВЬ,ХЭВШИЛ	26.0%	62.3%	4.5%	7.3%
НИЙТ	51.9%	40.4%	2.7%	4.5%

ТЗЭ-ийн ангилал	Нийт орлогод эзлэх хувиар - %			
	УХАТ хэсэг	ДУЛААН хэсэг	ЦАХИЛГААН хэсэг	БУСАД
ОРОН НУТАГ	53.8%	30.3%	4.2%	11.7%
УБ-ОСНААУГ	31.3%	65.3%	1.3%	2.1%
УБ-ХУВЬ,ХЭВШИЛ	20.3%	57.2%	3.6%	18.9%
НИЙТ	49.2%	39.8%	2.6%	8.4%

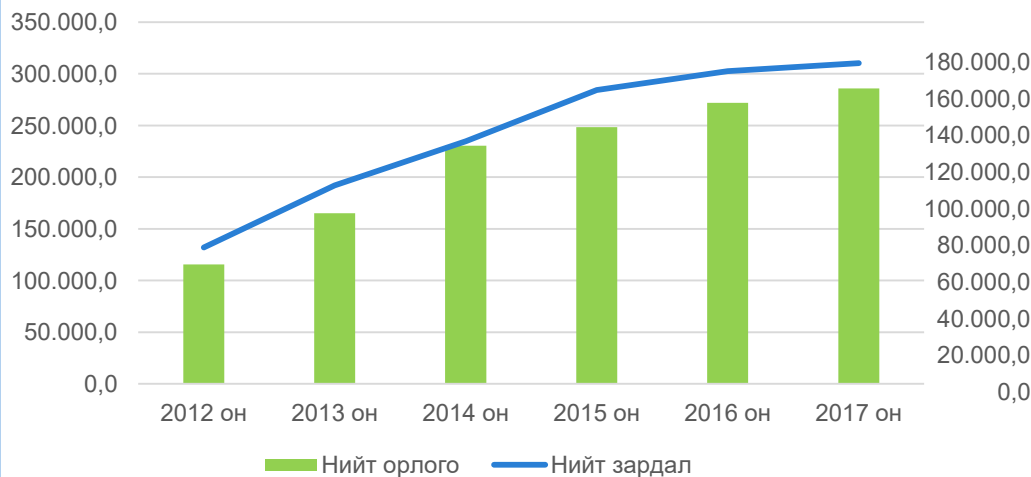

ТЗЭ-ДИЙН ОРЛОГО, ЗАРДАЛ, АШИГ, АЛДАГДАЛ

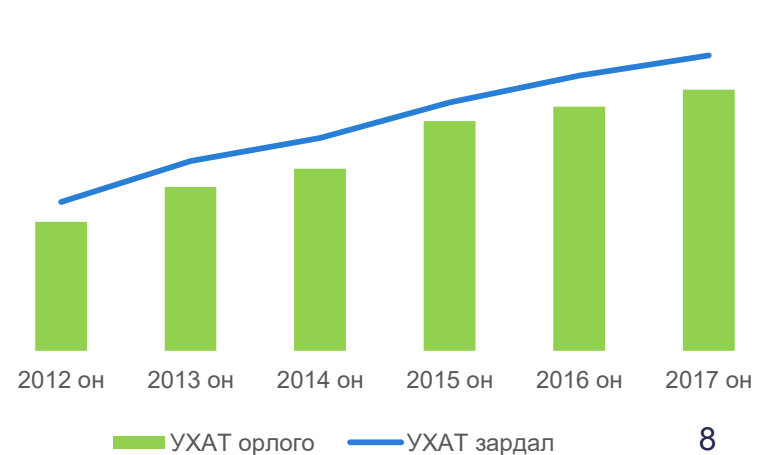
сая.төг-р

Үзүүлэлт	2012 он	2013 он	2014 он	2015 он	2016 он	2017 он	Өөрчлөлт хувь 2016- 2017 %
Нийт орлого	115,676.3	165,117.1	230,462.9	248,313.4	271,995.2	287,757.6	6%
УХАТ орлого	70,381.6	89,416.1	99,421.6	125,395.1	133,378.5	144,684.9	9%
Нийт зардал	132,133.2	191,935.8	234,654.0	284,374.6	302,657.5	313,360.6	4%
УХАТ зардал	81,221.1	103,646.3	116,220.7	135,547.3	150,332.2	164,153.2	10%
Нийт алдагдал	-16,456.9	-26,818.7	-4,191.1	-36,061.2	-30,662.2	-24,714.6	-14%
УХАТ алдагдал	-10,839.5	-14,230.2	-16,799.1	-10,152.2	-16,953.7	-19,468.2	25%

Нийт үйл ажиллагаа

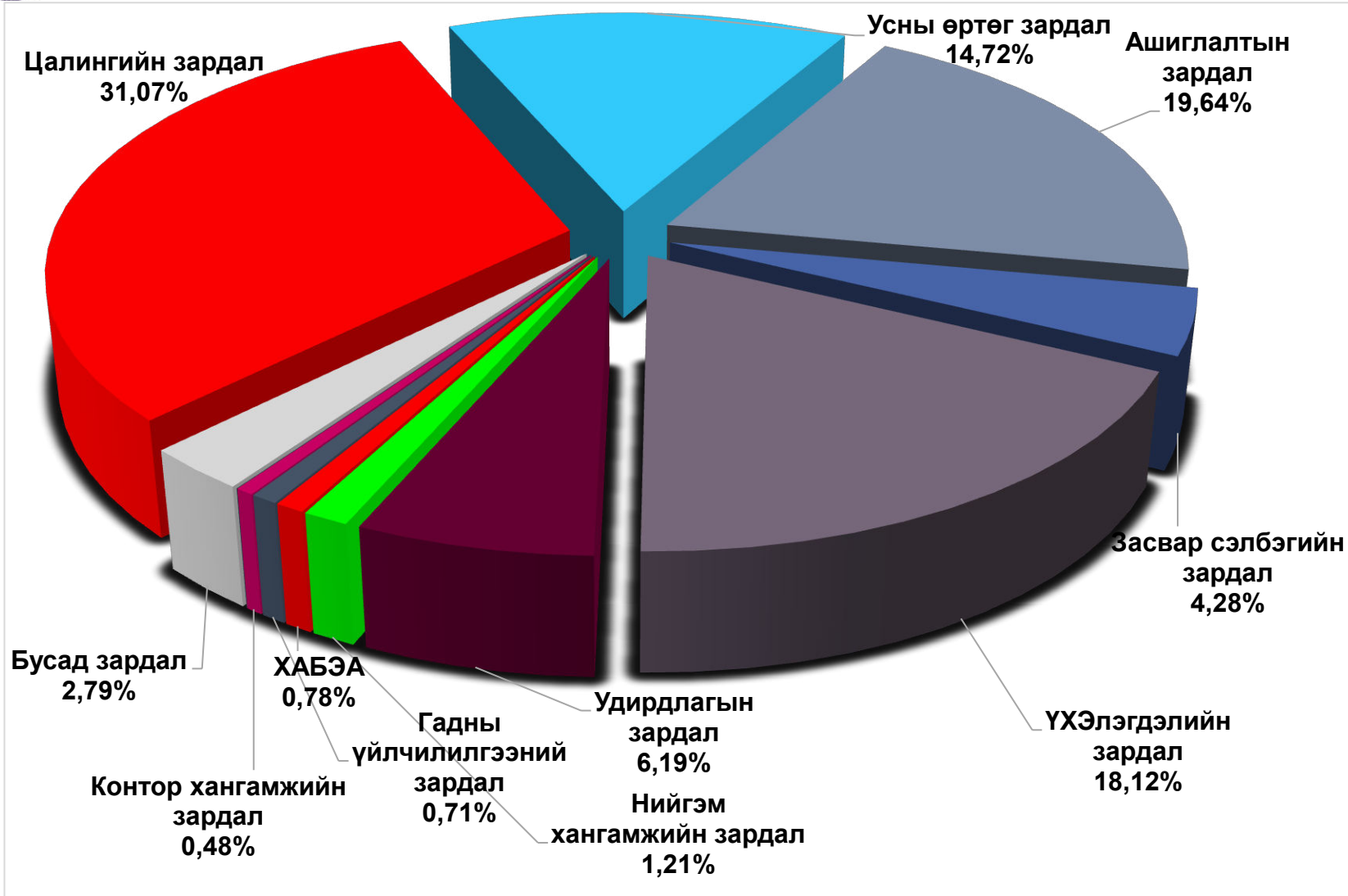

УХАТ-ын үйл ажиллагаа

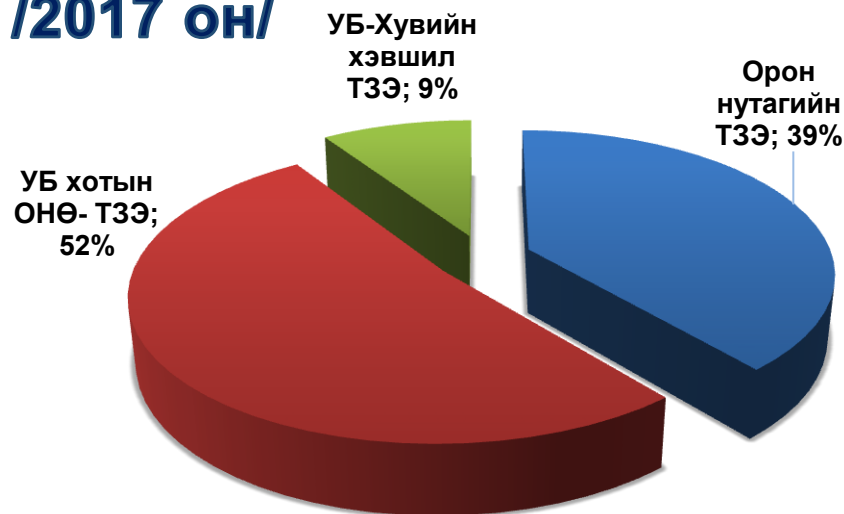
УС, ХАНГАМЖ АРИУТГАХ ТАТУУРГЫН ЗАРДЛЫН БҮТЭЦ /2017 он/

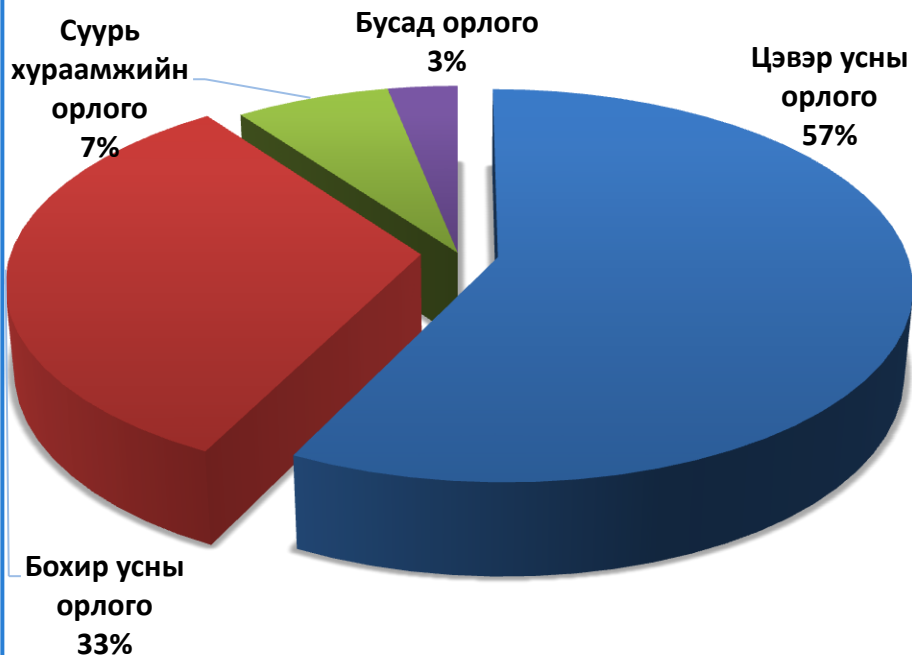

УС, ХАНГАМЖ АРИУТГАХ ТАТУУРГЫН ОРЛОГЫН БҮТЭЦ /2017 он/

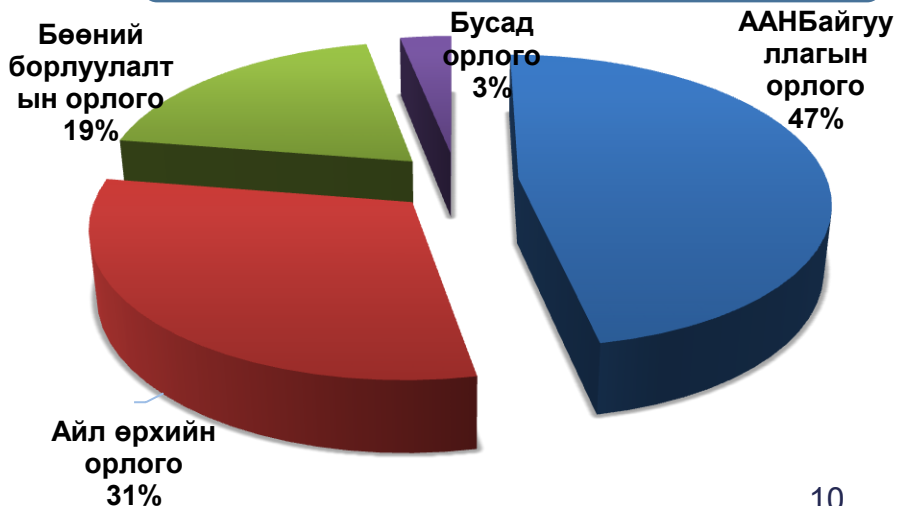
Орлогын бүтэц-өмчийн хэлбэр, байрлалаар

Орлогын бүтэц-үйлчилгээгээр

Орлогын бүтэц-хэрэглэгчээр

Бусад үзүүлэлтүүд

1. Орлого болоогүй ус

Тайлант хугацаа	Олборлосон, дамжуулан түгээсэн ус мян.м ³	Борлуулсан усны хэмжээ мян.м ³	Өөрийн хэрэглээний усны хэмжээ мян.м ³	Орлого болоогүй усны хэмжээ мян.м ³	Орлого болоогүй усны хувь %
2016 он	136,658.9	116,427.8	720.0	19,511.1	14.3%
2017 он	143,213.1	123,061.8	1,117.6	19,033.6	13.3%

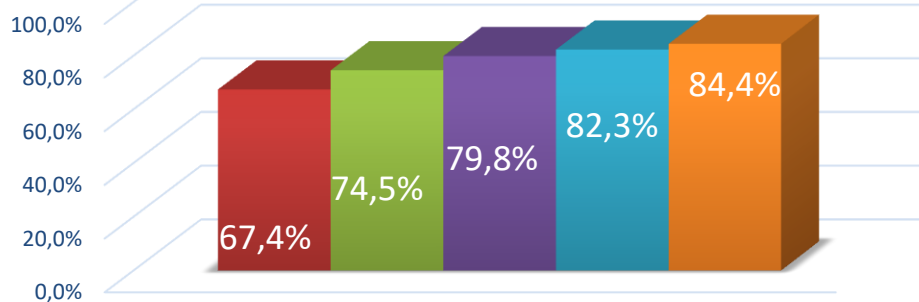

Бусад үзүүлэлтүүд

2. Тоолууржилт

Үзүүлэлтүүд	2013 он	2014 он	2015 он	2016 он	2017 он	өсөлт + бууралт -
Хэрэглэгчийн тоолууржилт	67.4%	74.5%	79.8%	82.3%	84.4%	2.2%
Үүнээс: Аж ахуйн нэгж байгууллага	94.1%	95.1%	96.9%	96.8%	97.4%	0.7%
Айл өрх - орон сууцны	58.3%	72.6%	78.4%	81.0%	83.3%	2.4%

Хэрэглэгчийн тоолууржилт

Тоолууржилт	тоо	%
Айл өрх	276,733	
Үүнээс : Тоолууртай	230,613	83.3%
Тоолуургүй	46,120	16.7%
ААНБайгууллага	23,480	
Үүнээс : Тоолууртай	22,881	97.4%
Тоолуургүй	599	2.6%
НИЙТ ТООЛУУРЖИЛТ	300,213	84.4%

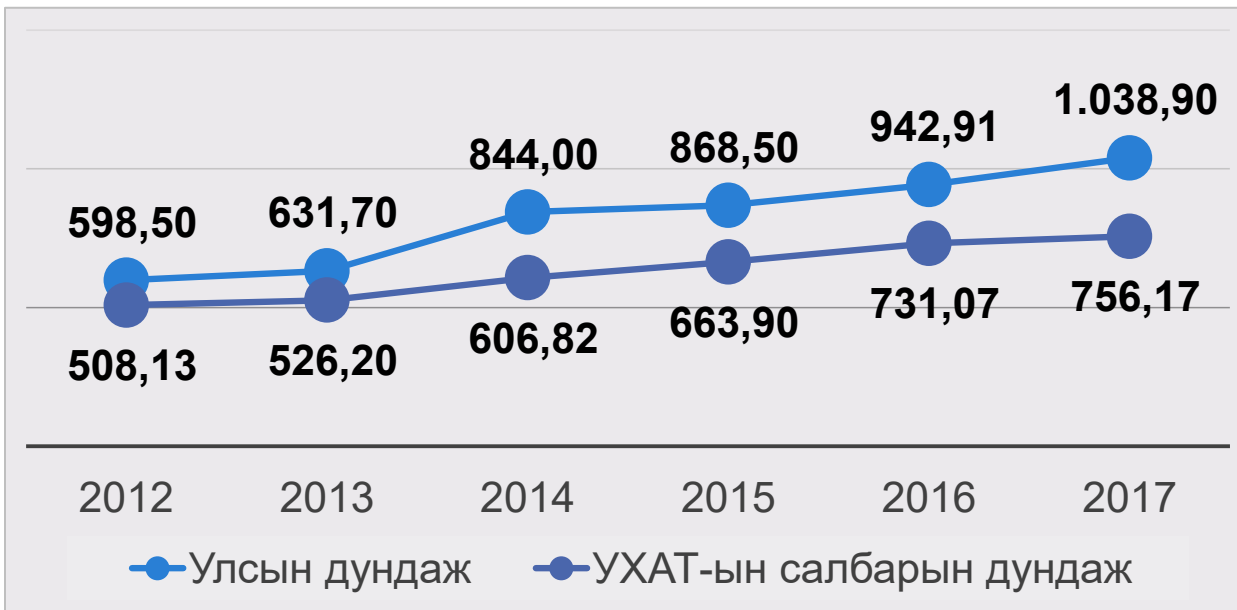
**Тоолууржилт
84.4 %**

Бусад үзүүлэлтүүд

3. Нийт ажилчид болон дундаж цалин

Ангилал	Удирдлага	ИТА	Мэргэжлийн ажилчин	НИЙТ ДҮН
Орон нутгийн ТЗЭ байгууллага	130	621	2,918	3,669
УБ хотын НӨААТҮГ	30	678	2,567	3,275
УБ хотын Хувийн хэвшлийн ТЗЭ	204	628	963	1,795
УХАТ-н салбарын нийт ажиллагсад	364	1,927	6,448	8,739

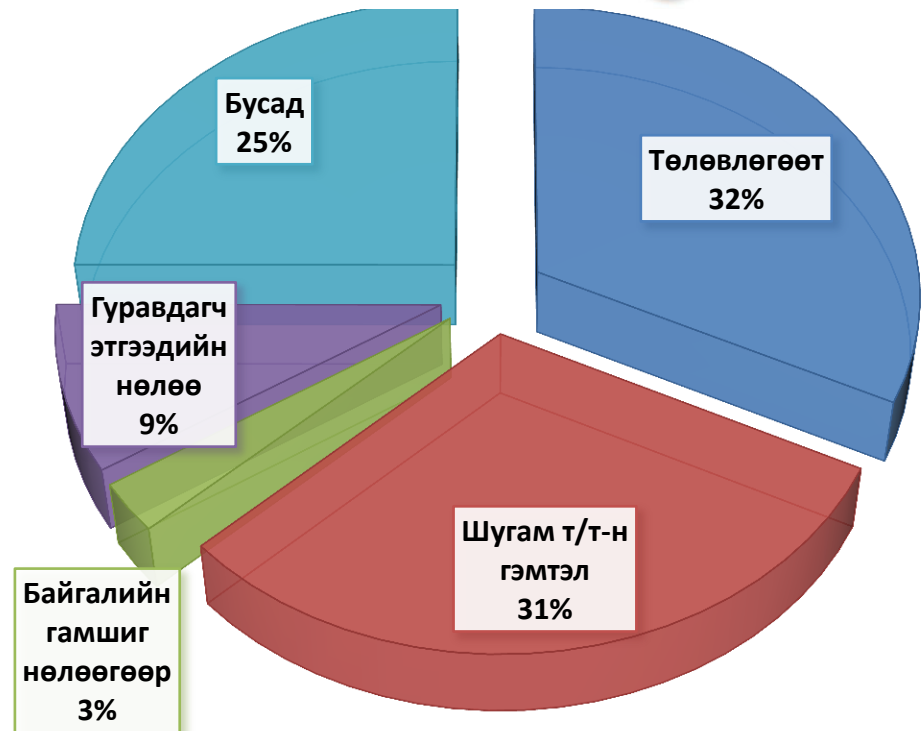
Бусад үзүүлэлтүүд

4. Ус хангамжийн тасалдал

Ус хангамжийн үйлчилгээ нийт **6637** цаг тасарч **345,268** хэрэглэгчийг хамарсан байна.

Үүнээс:

- Төлөвлөгөөт засвар үйлчилгээгээр – 2,148 цаг
- Шугам сүлжээний гэмтлээр – 2,053 цаг
- Байгалийн гамшгийн нөлөөгөөр – 183 цаг
- Гуравдагч этгээдийн нөлөөгөөр – 611 цаг
- Бусад шалтгаанаар – 1663 цаг

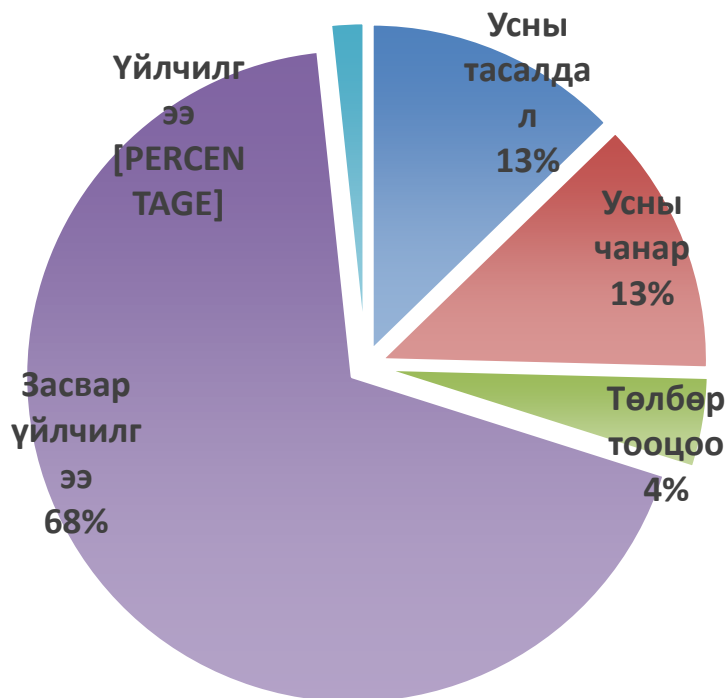
Бусад үзүүлэлтүүд

5. Хэрэглэгчийн санал, гомдол, дуудлагын засвар

Хэрэглэгчээс ирсэн нийт санал, засварын дуудлагын тоо: 89977
Үүнээс:

- Усны тасалдал – 11,511
- Усны чанартай холбоотой – 11,491
- Үйлчилгээний соёлтой холбоотой – 1,507
- Төлбөр тооцоотой холбоотой – 4,041
- Дуудлагын засвар үйлчилгээний - 61,427

Нийт санал, дуудлагын үйлчилгээний барагдуулалт – 99.7%-тай гарсан байна.

• Харьцуулсан шинжилгээ

1. УБ хотын хувийн хэвшлийн тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчид
2. “Чандмань Налайх” НӨҮГ
3. “ОСНААУГ” ОНӨААТҮГ
4. “ХИХУГ” НӨААТҮГ
5. “Ахмадын хотхон” ОНӨААТҮГ

Харьцуулсан шинжилгээний арга барил

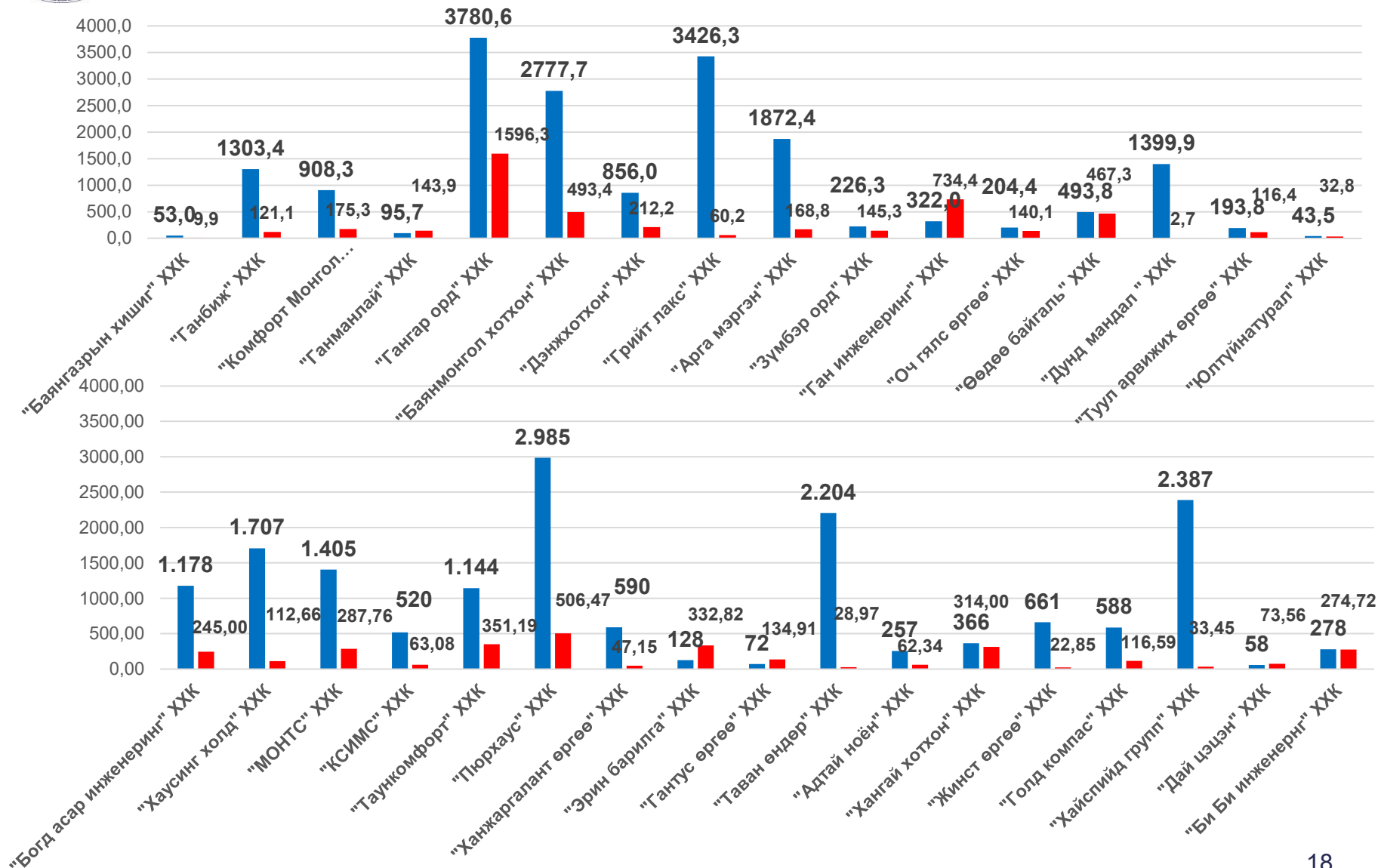
- **Cross Sectional Analysis** – (Хэвтээ шинжилгээ) – Бусад компанитай нэг цаг хугацааны хувьд харьцуулах
- **Time Series Analysis** – (Босоо шинжилгээ) – Тухайн компанийн цаг хугацааны хувьд өссөн, буурсныг харьцуулах
- **Combined Analysis**- (Хэвтээ болон босоо)- Хосолсон

Өнөөгийн байдал

/сая.төг/

■ НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН ■ НИЙТ ТӨЛБӨР

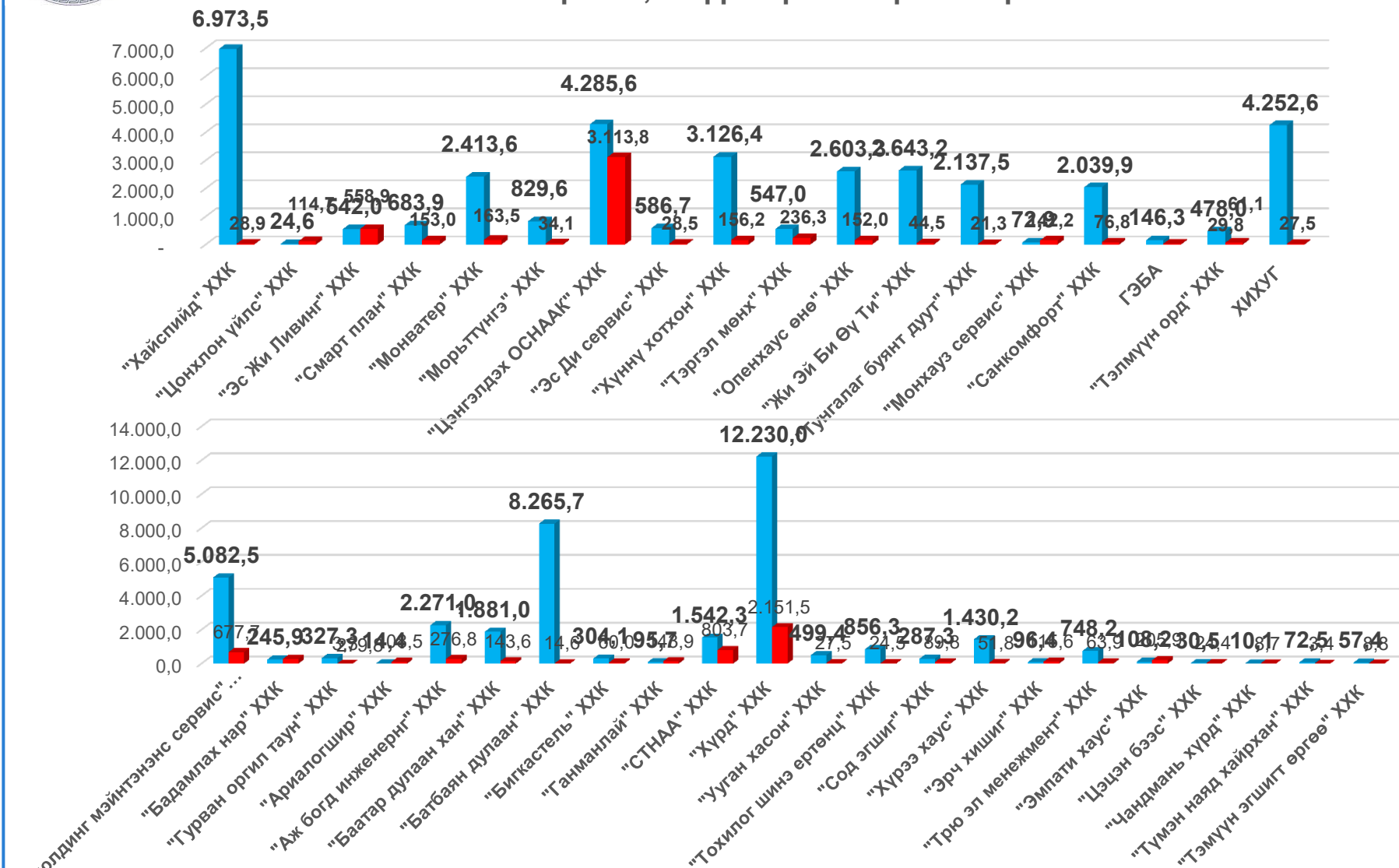

Өнөөгийн байдал

/сая.төг/

■ Нийт хөрөнгө, эх үүсвэр ■ өр төлбөр

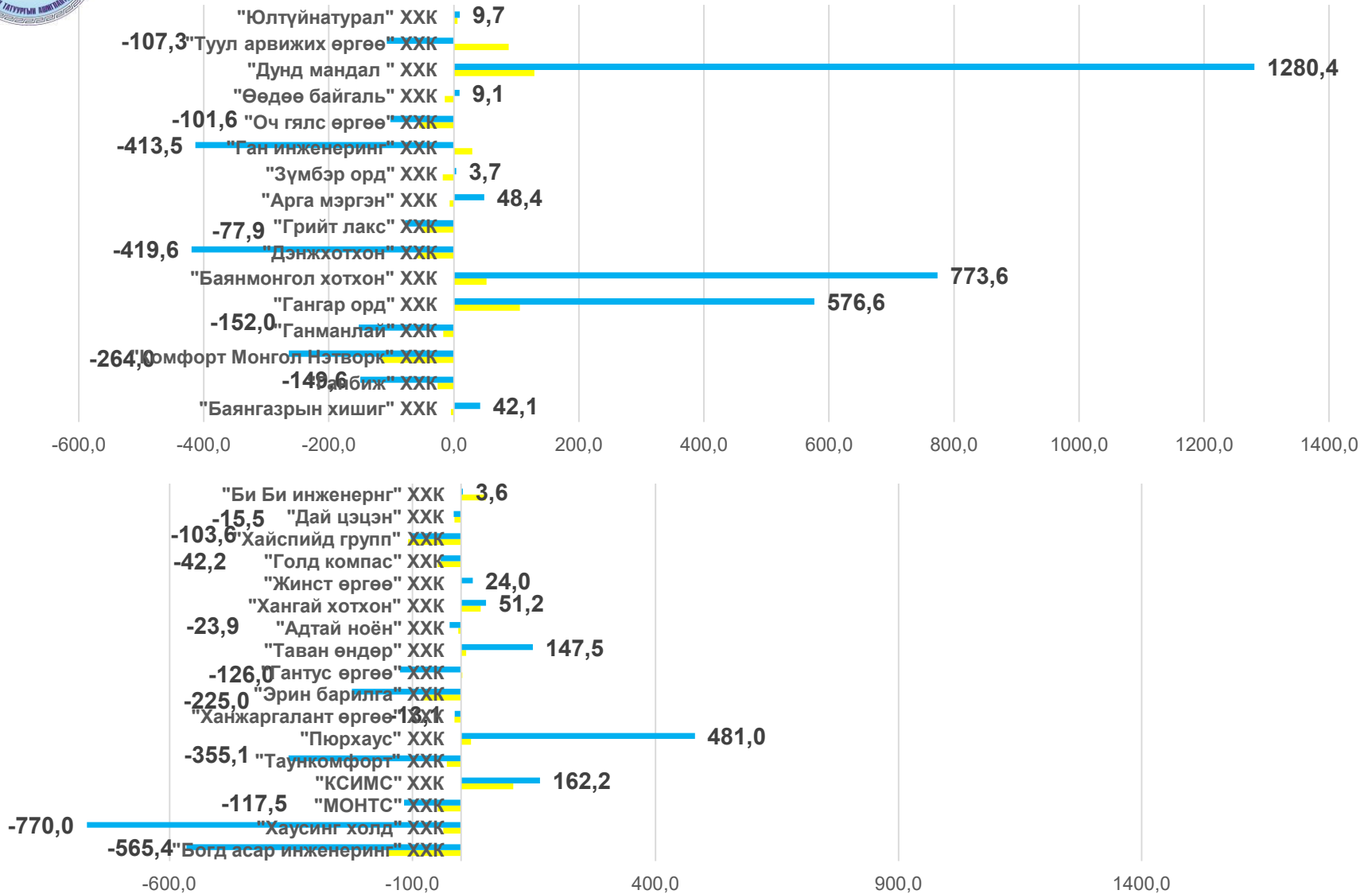

Өнөөгийн байдал

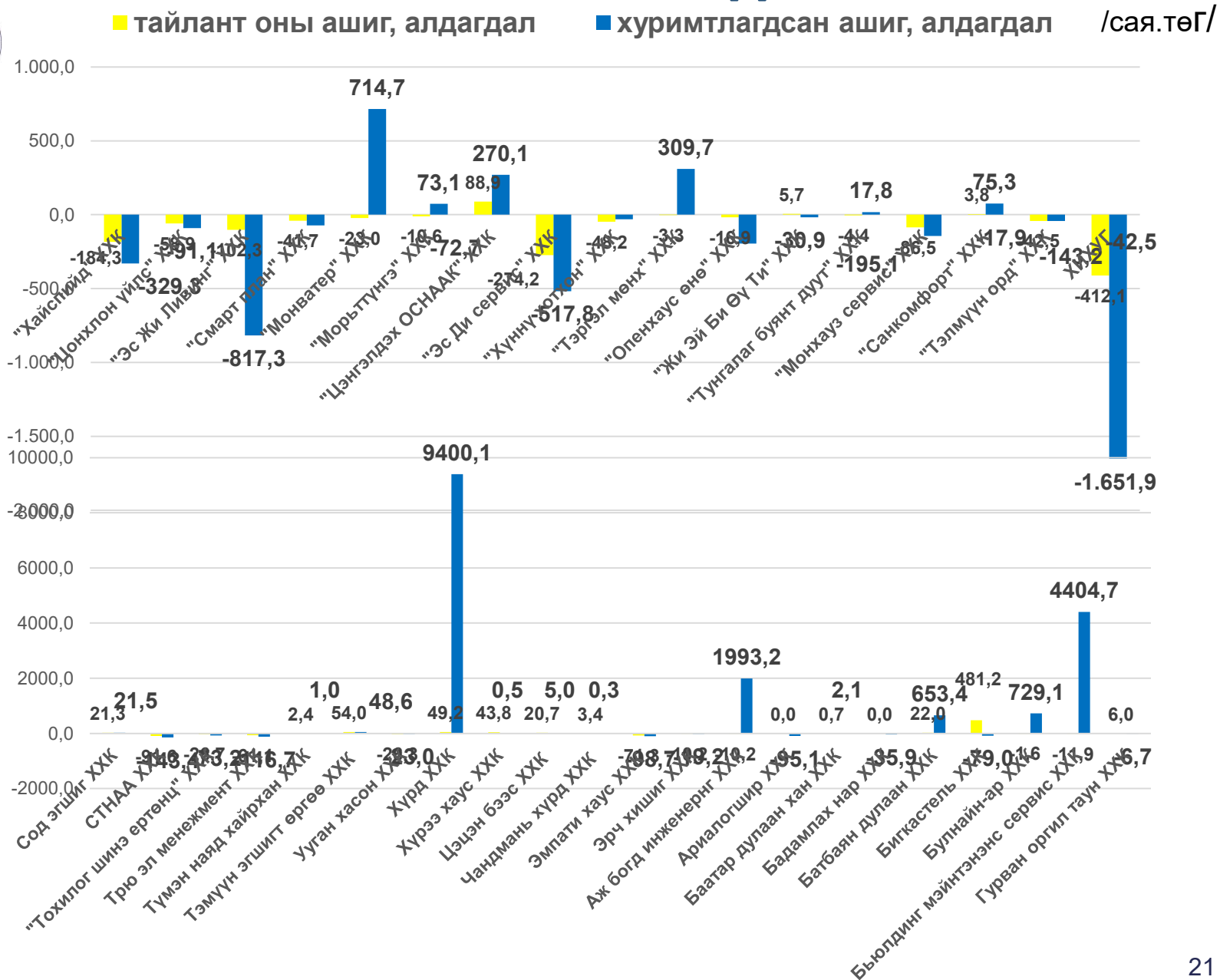
■ Хуримтлагдсан ■ Тайлант үеийн

/сая.төг/

Өнөөгийн байдал

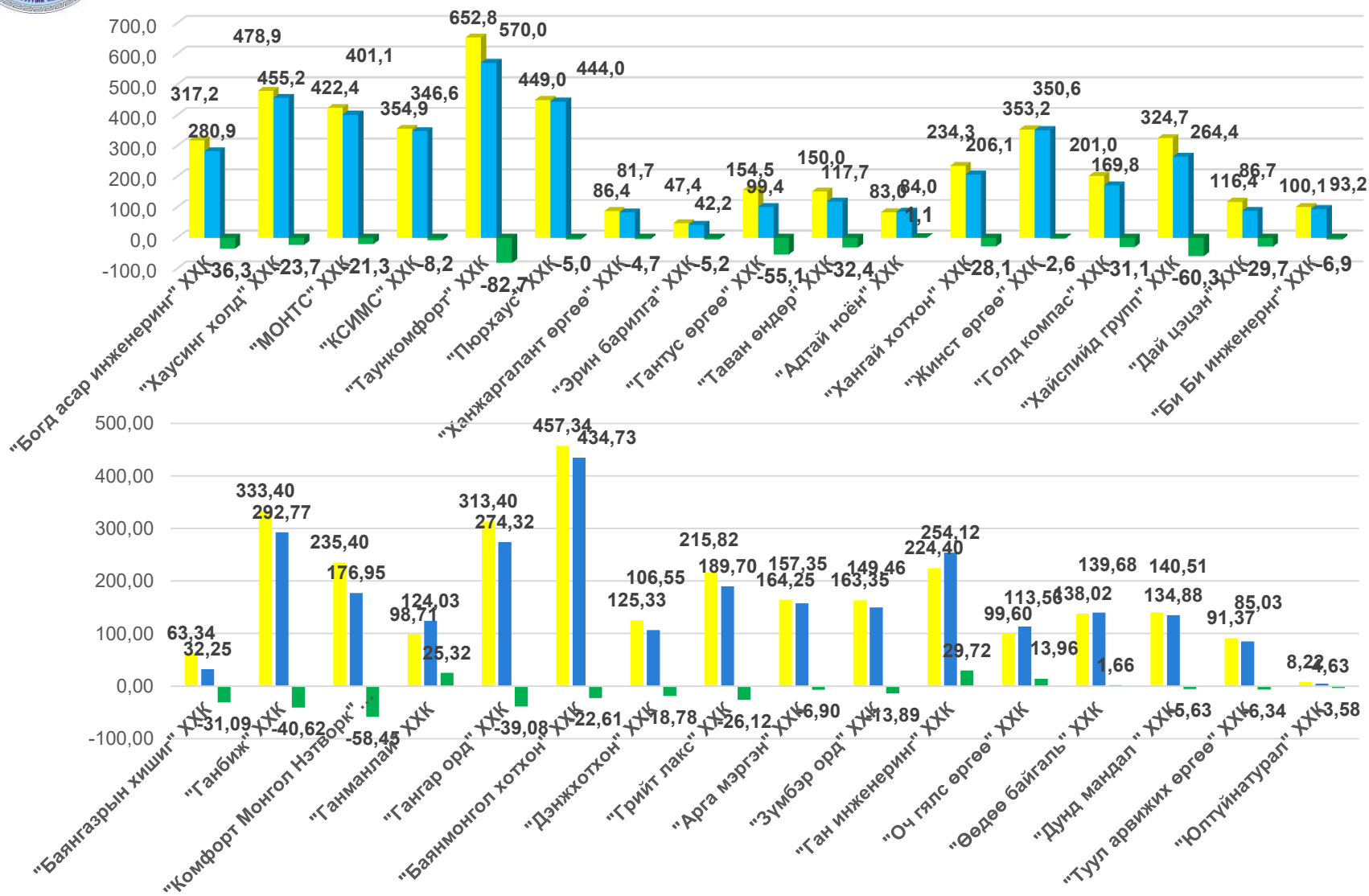

Өнөөгийн байдал

■ УХАТ Нийт зардал ■ УХАТ Нийт орлого ■ УХАТ Ашиг, алдагдал

/сая.төг/

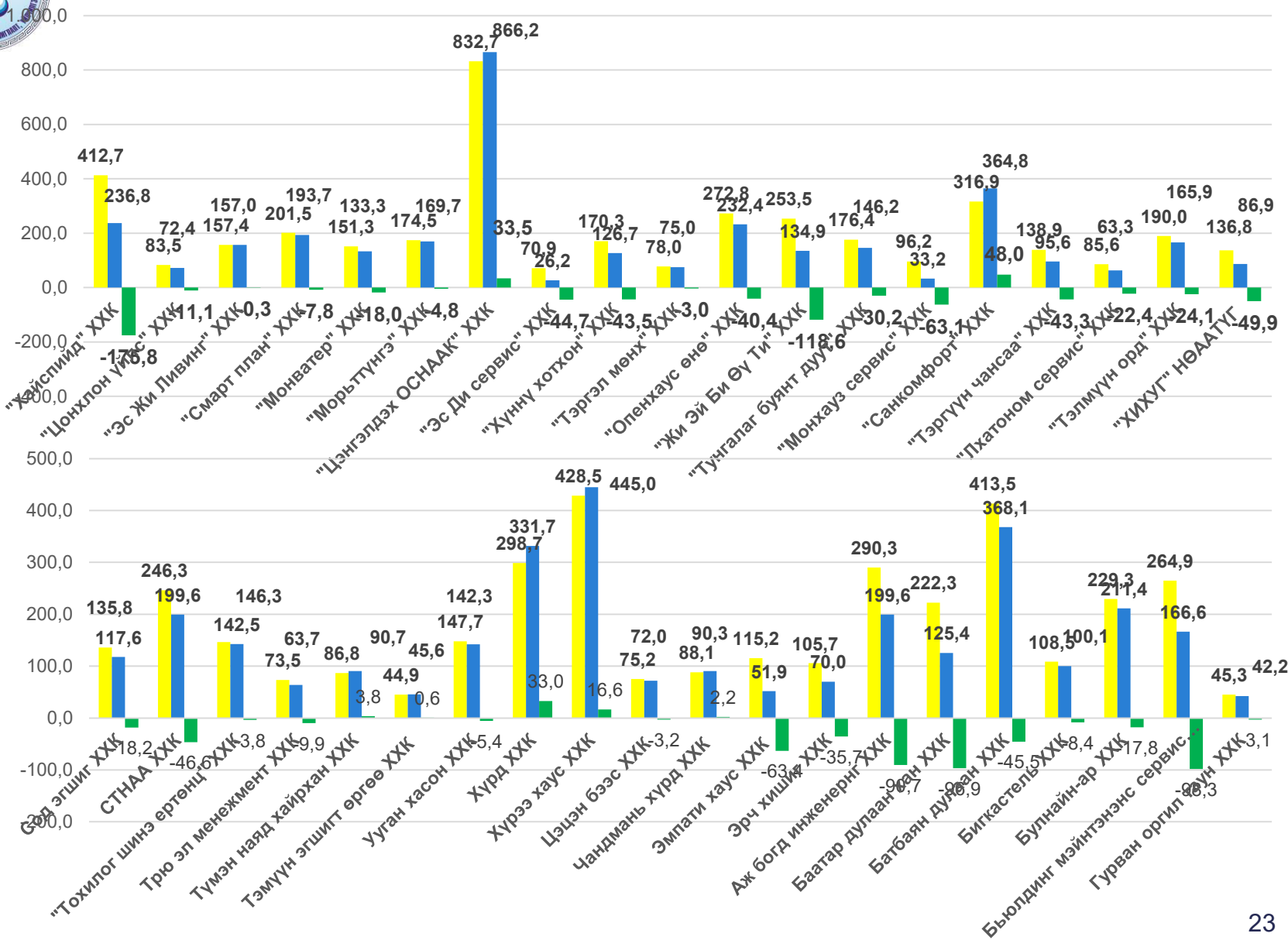
Өнөөгийн байдал

■ УХАТ-ЫН ЗАРДАЛ

■ УХАТ-ЫН ОРЛОГО

■ УХАТ-ЫН АШИГ, АЛДАГДАЛ

/сая.төг/

Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтүүд /KPI/

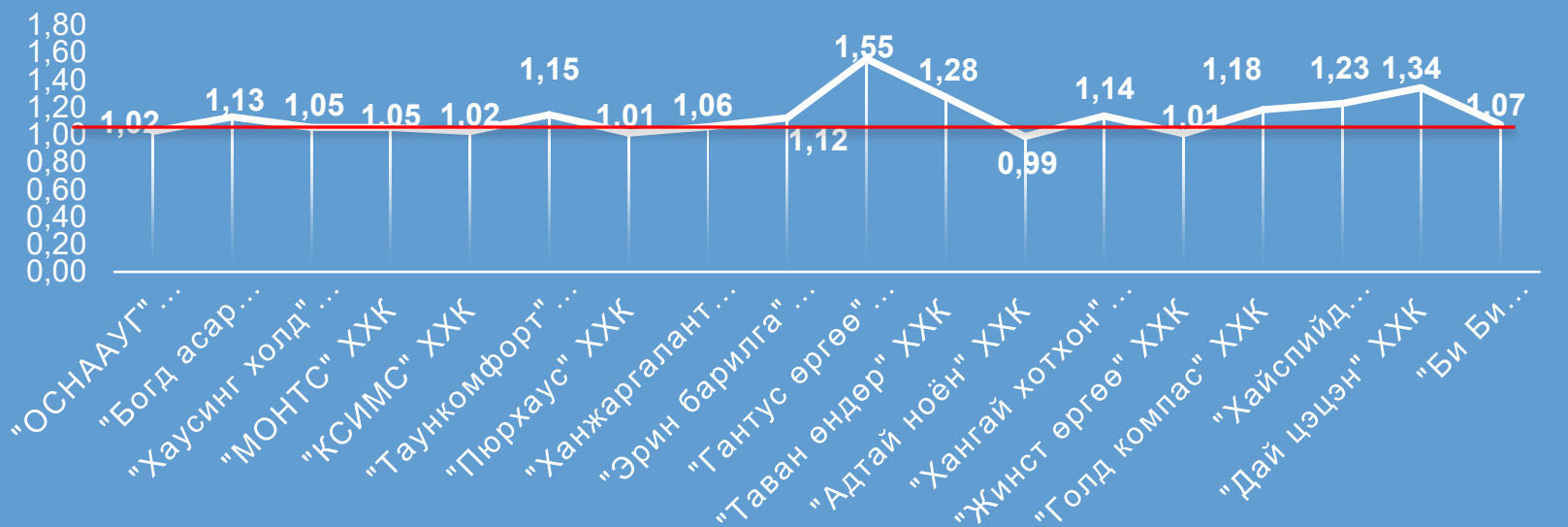
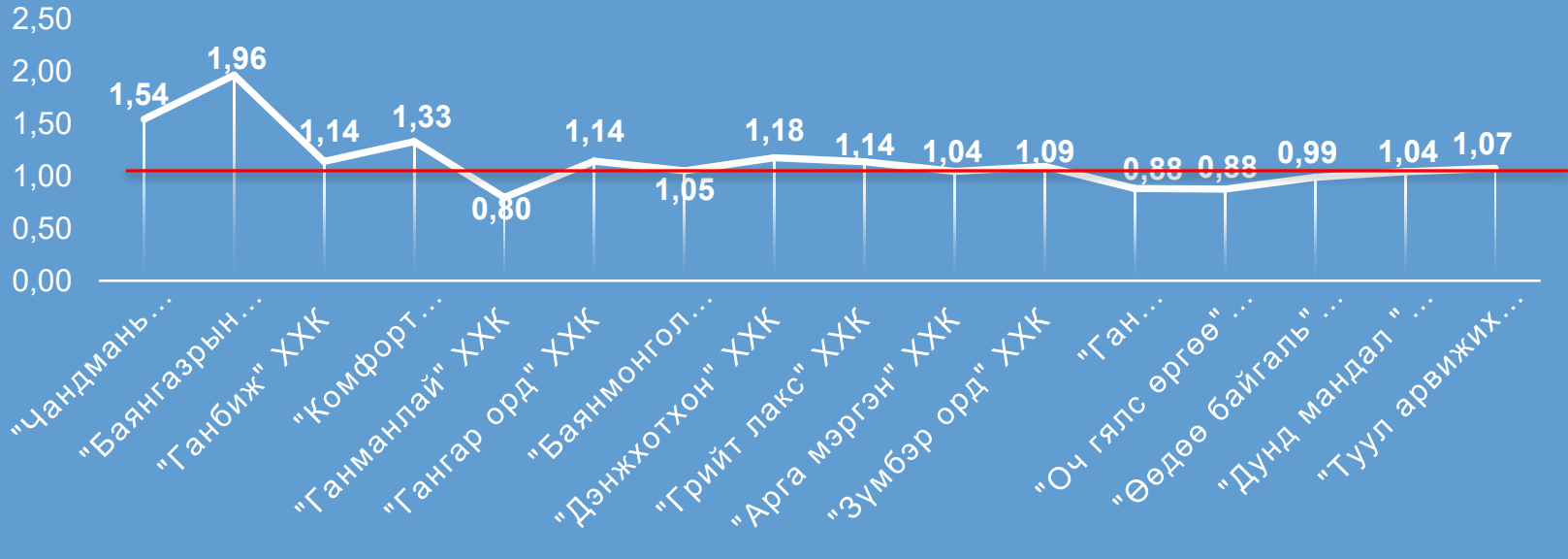
Зохицуулах зөвлөлөөс ус хангамж, ариутгах татуургын чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч байгууллагуудын үйл ажиллагаанд үнэлэлт дүгнэлт өгөх, хяналт тавих, гүйцэтгэлийн үзүүлэлтийг харьцуулах, тэдгээрийн үйлчилгээний чанарын түвшинг тодорхойлох, олон улсын стандартад ойртуулах, удирдлагын шийдвэр гаргахад дэмжлэг болгох, олон нийтэд үйл ажиллагааг нь таниулан нээлттэй ажиллах зорилгоор 2012 оноос эхлэн гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтийг гаргаж ирлээ. Үүнд:

- Орлогын 1 төгрөгт ногдох зардал
- Борлуулсан 1 м³ усанд ногдох үйл ажиллагааны зардал
- Эргэлтийн харьцаа
- Төлбөр гүйцэтгэх чадварын харьцаа
- Үйл ажиллагааны ашгийн норм

Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтүүд /2017/

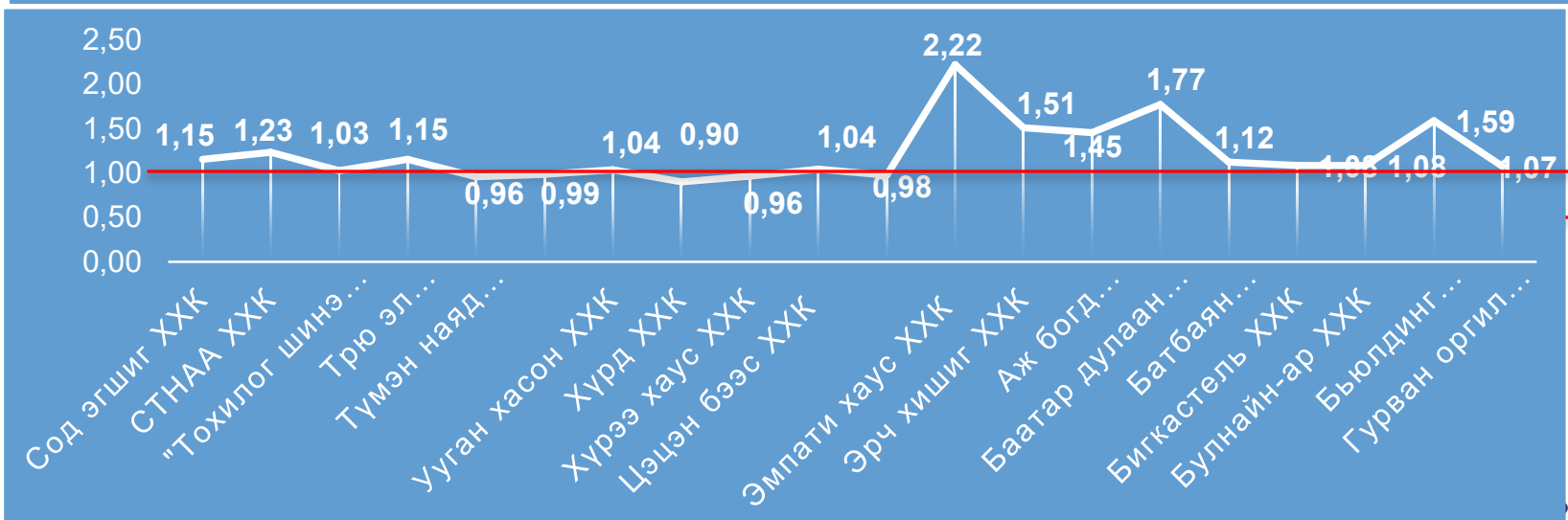
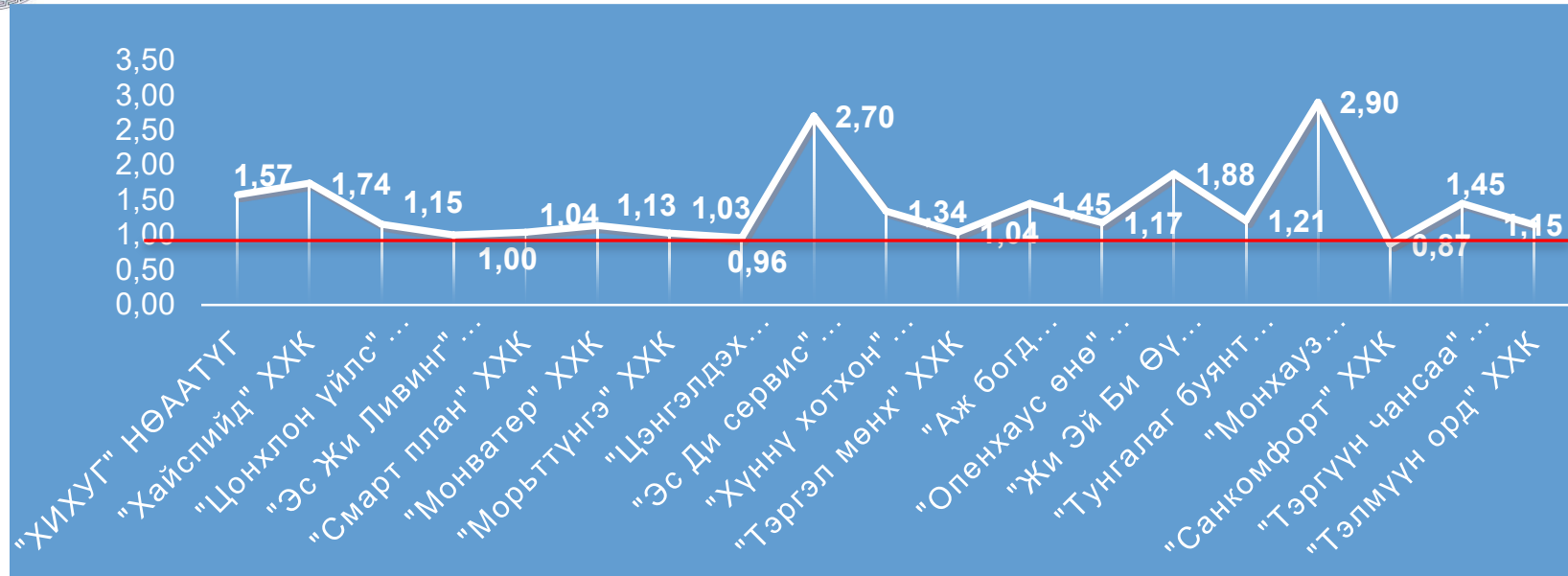
1. Орлогын 1 төгрөгт ногдох зардал

Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтүүд /2017/

1. Орлогын 1 төгрөгт ногдох зардал

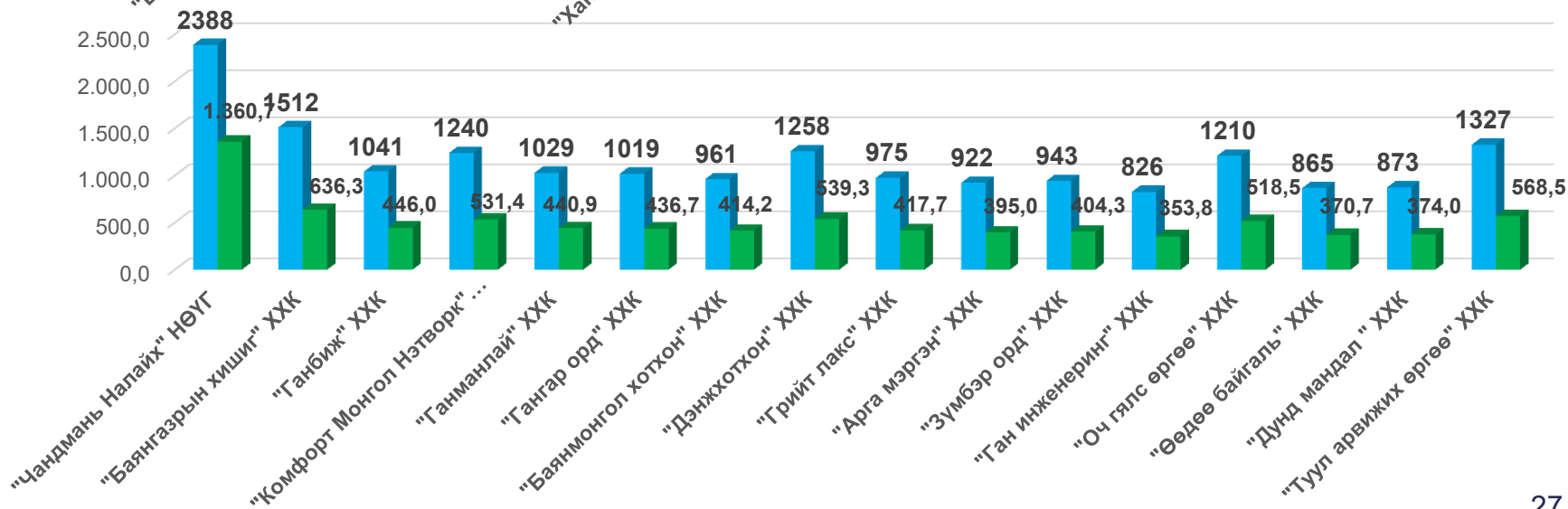
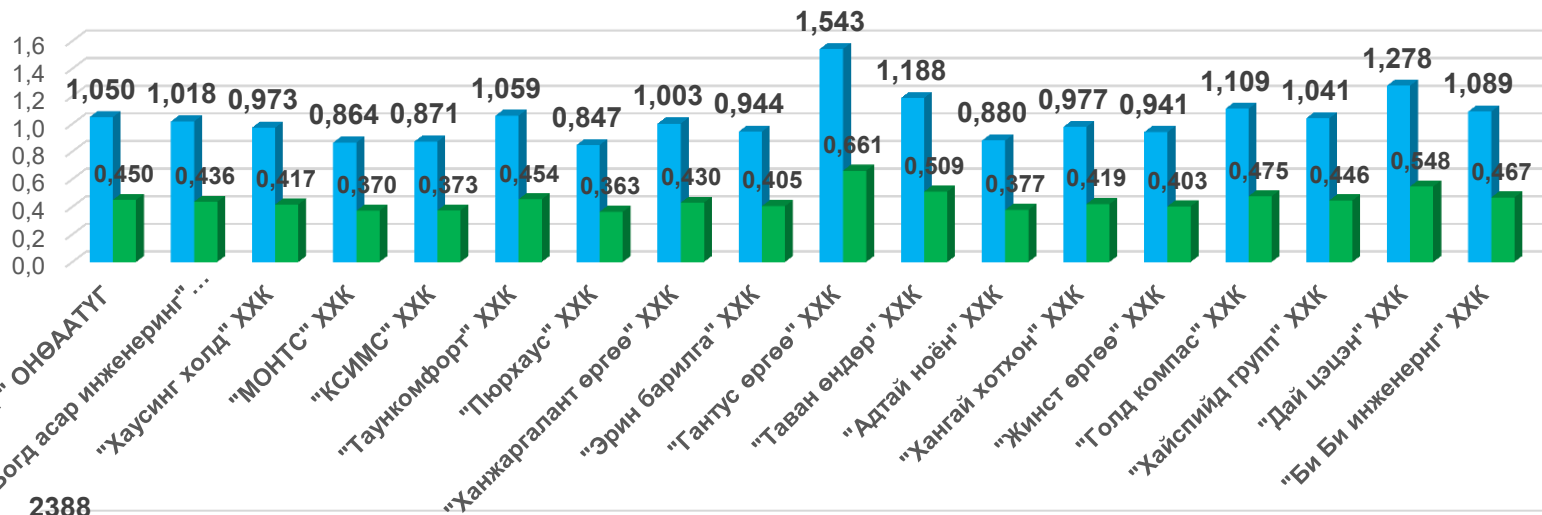

Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтүүд /2017/

2. Борлуулсан 1 м³ усанд ногдох үйл ажиллагааны зардал

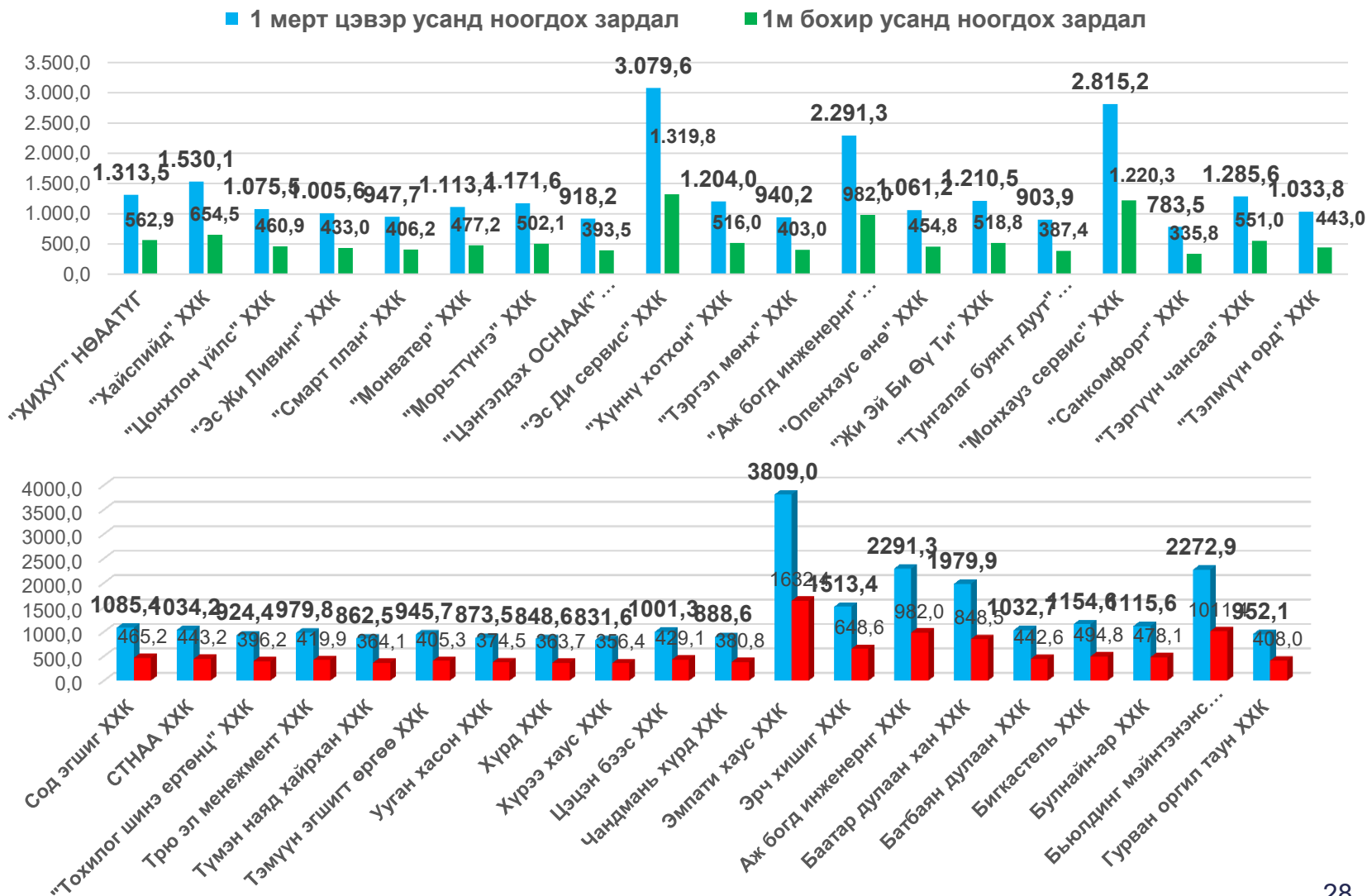
■ 1м³ - 3цу төгрөг ■ 1м³ - 3бу төгрөг

Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтүүд /2017/

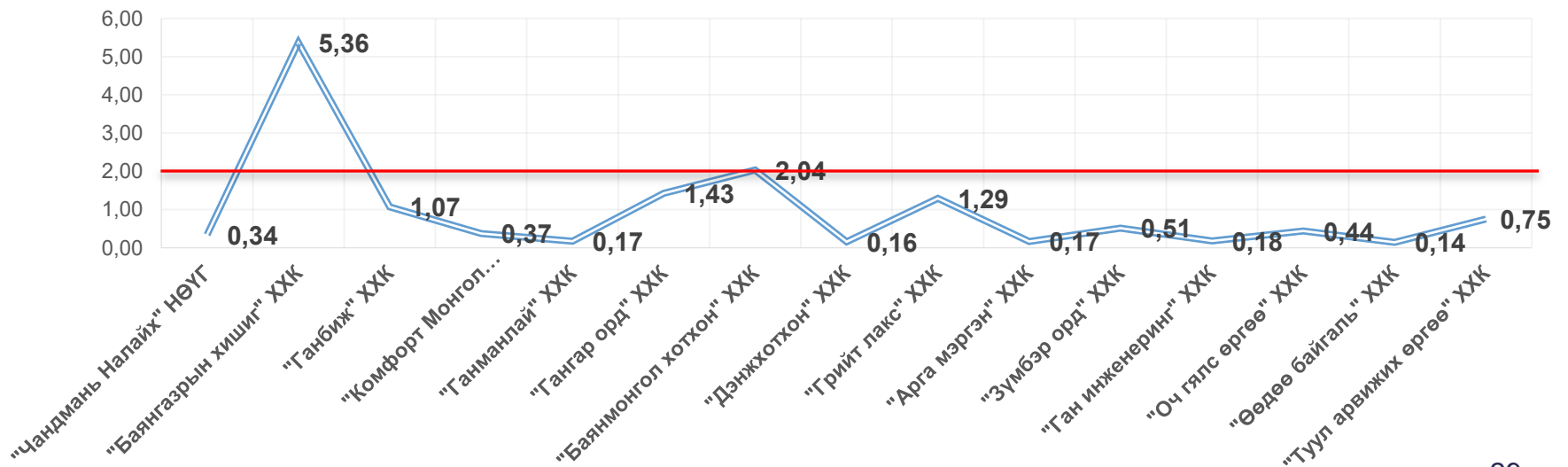
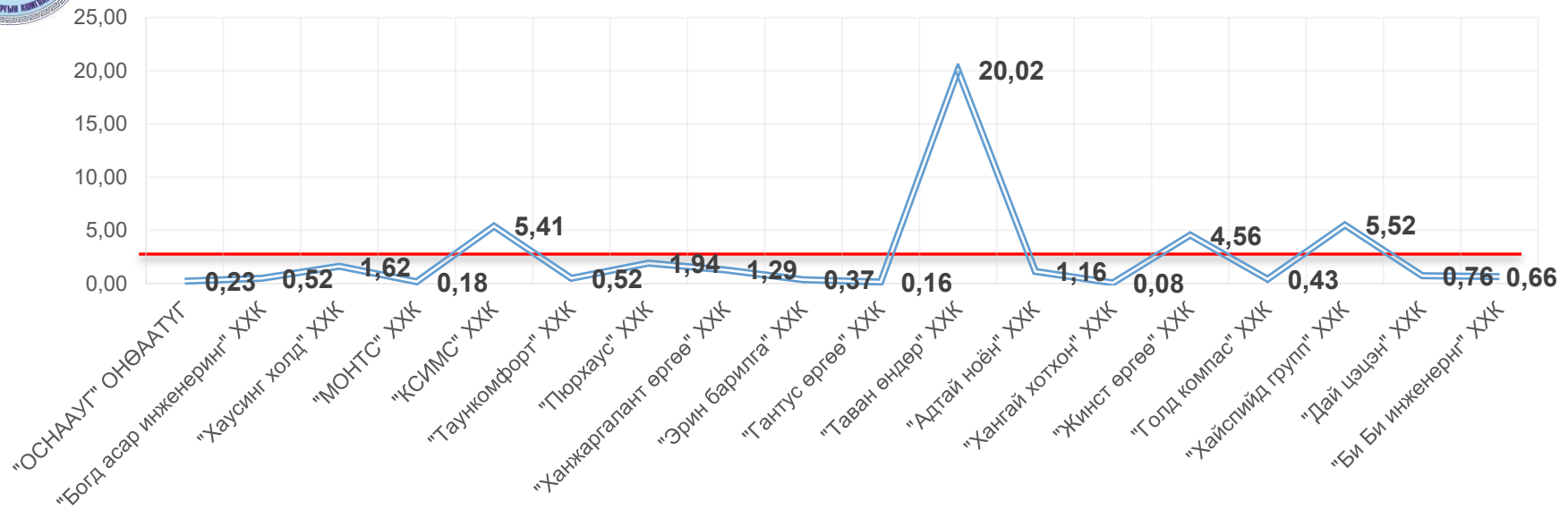
2. Борлуулсан 1 м3 усанд ногдох үйл ажиллагааны зардал

Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтүүд /2017/

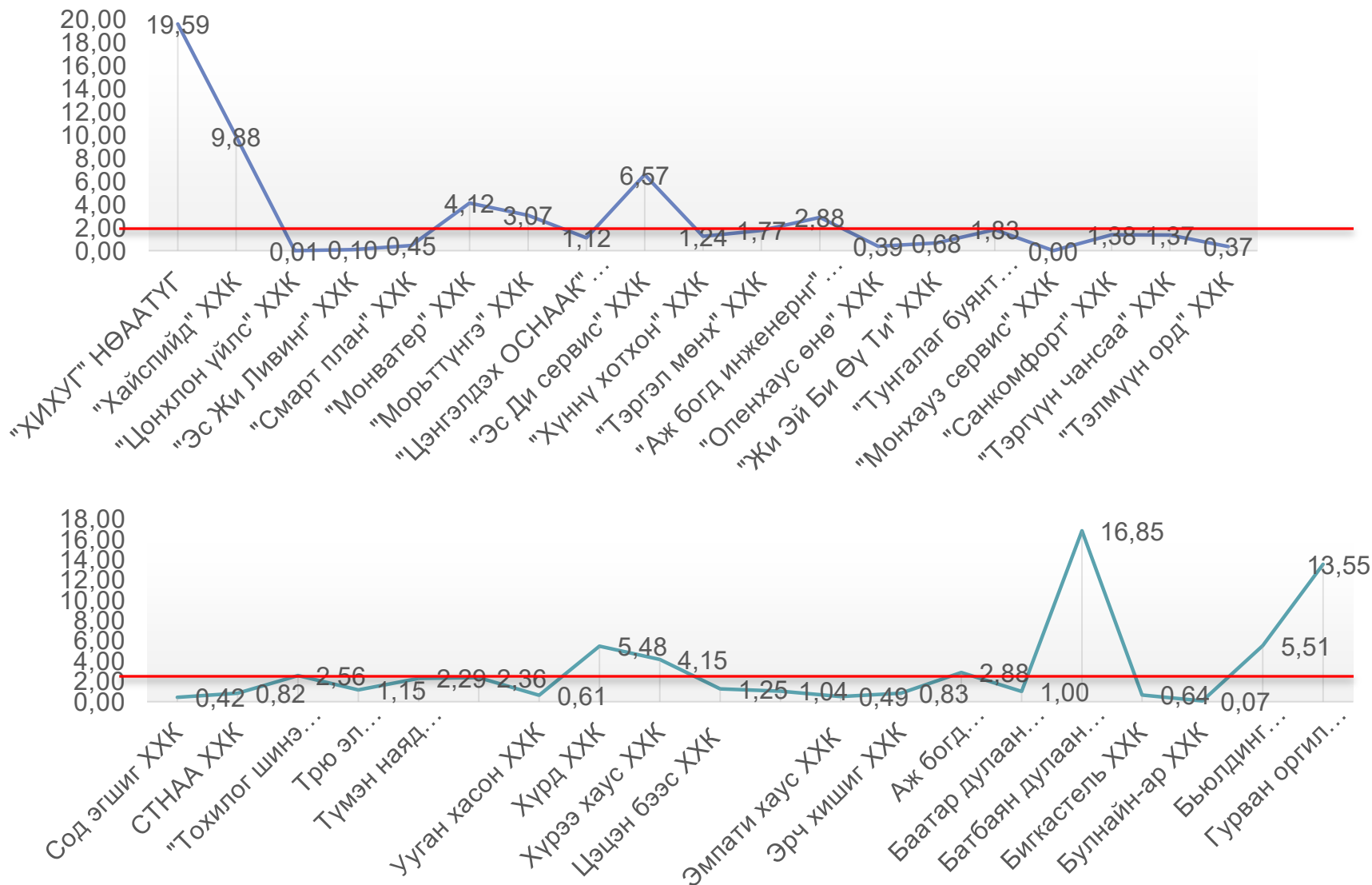
3. Эргэлтийн харьцаа

Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтүүд /2017/

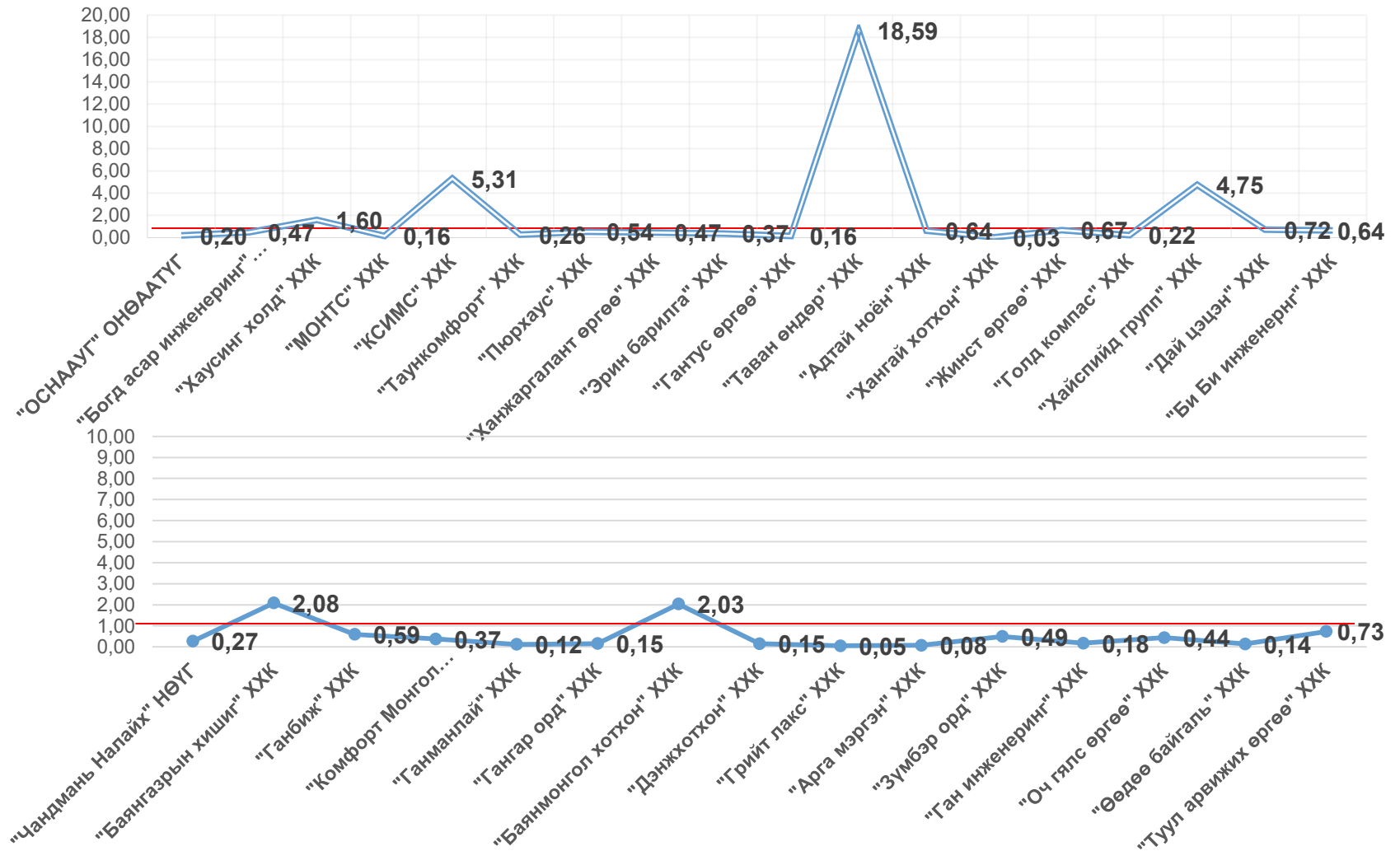
3. Эргэлтийн харьцаа

Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтүүд /2017/

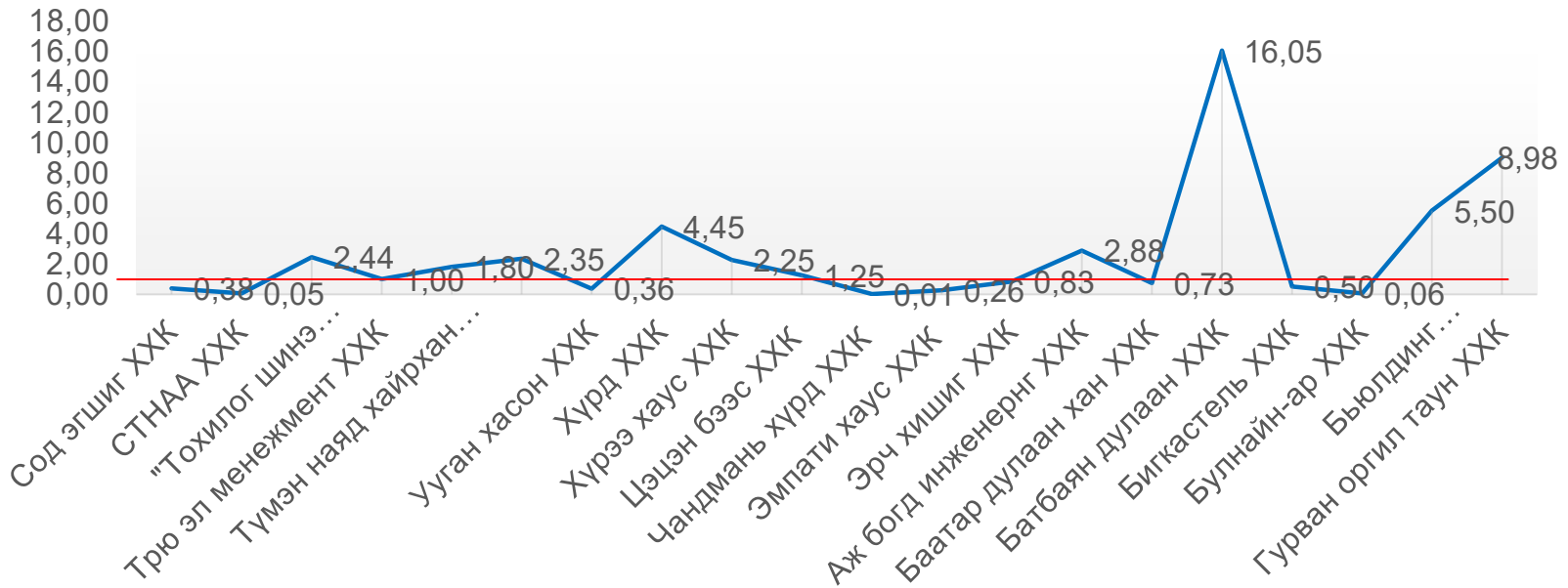
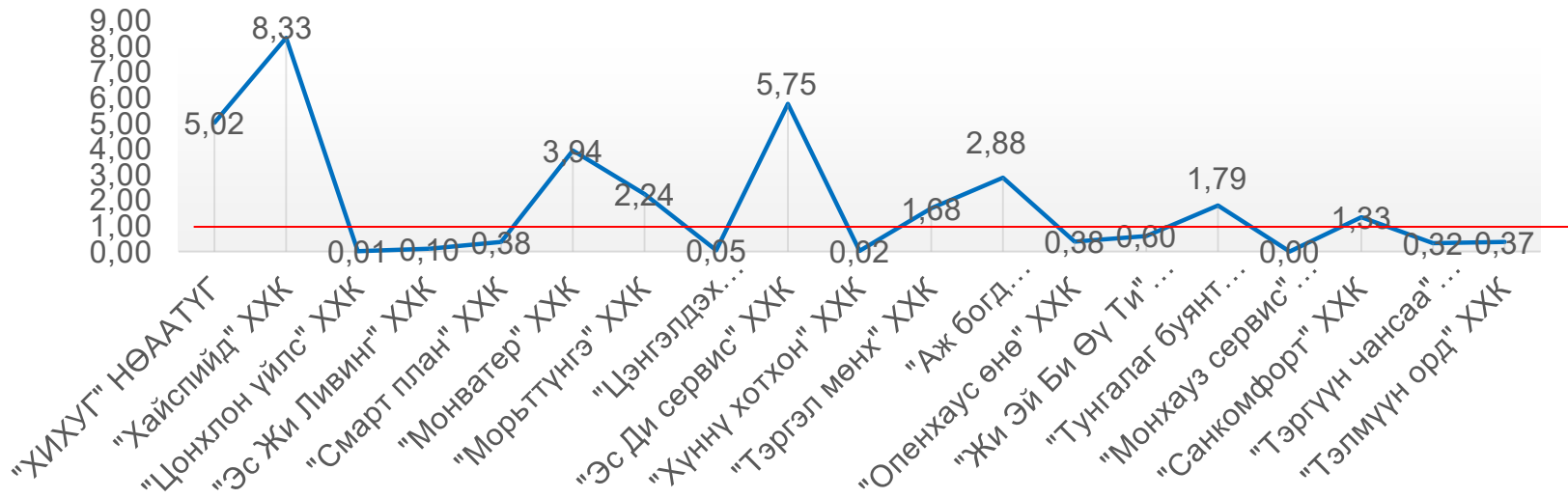
4. Төлбөр гүйцэтгэх чадварын харьцаа

Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтүүд /2017/

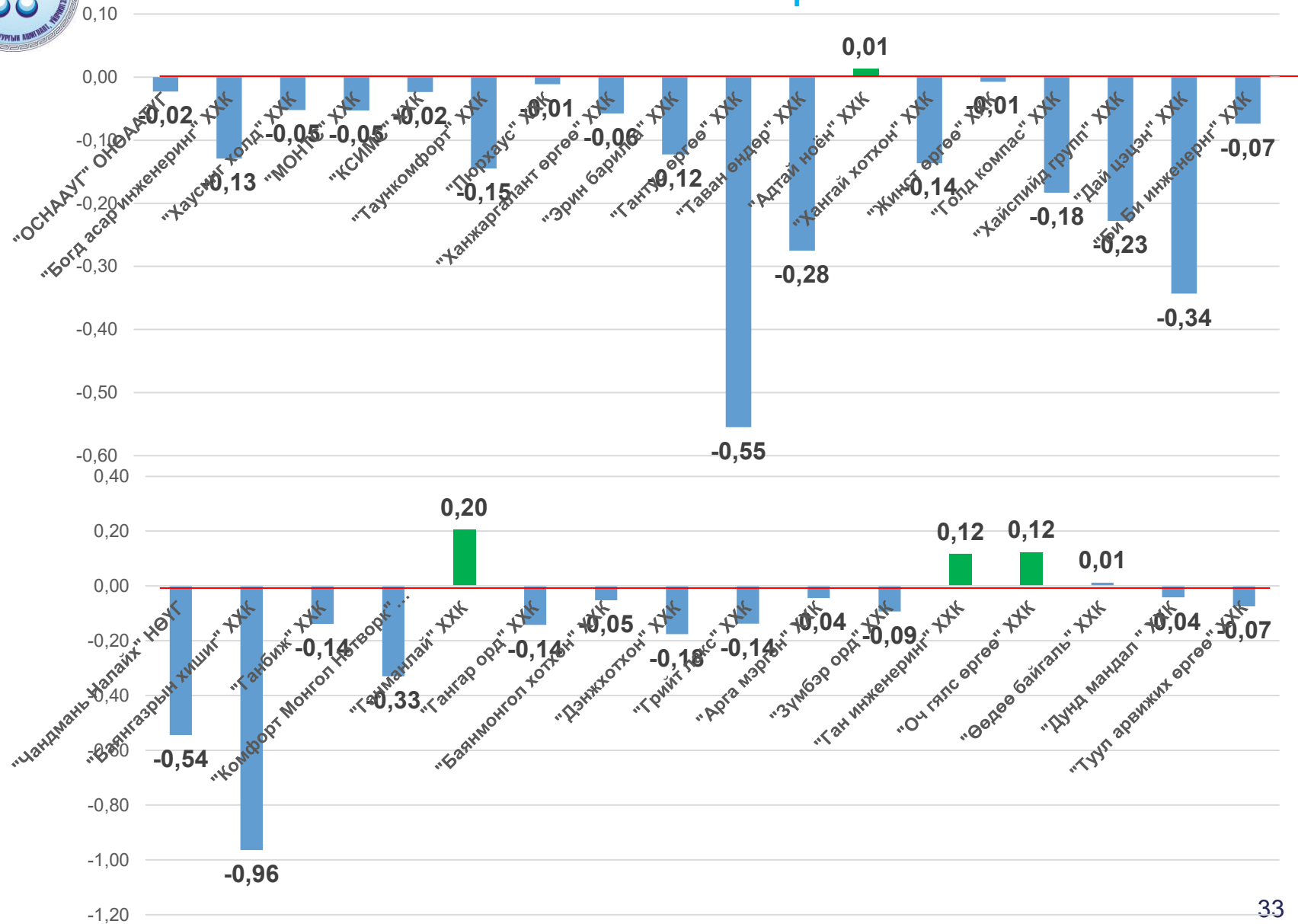
4. Төлбөр гүйцэтгэх чадварын харьцаа

Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтүүд /2017/

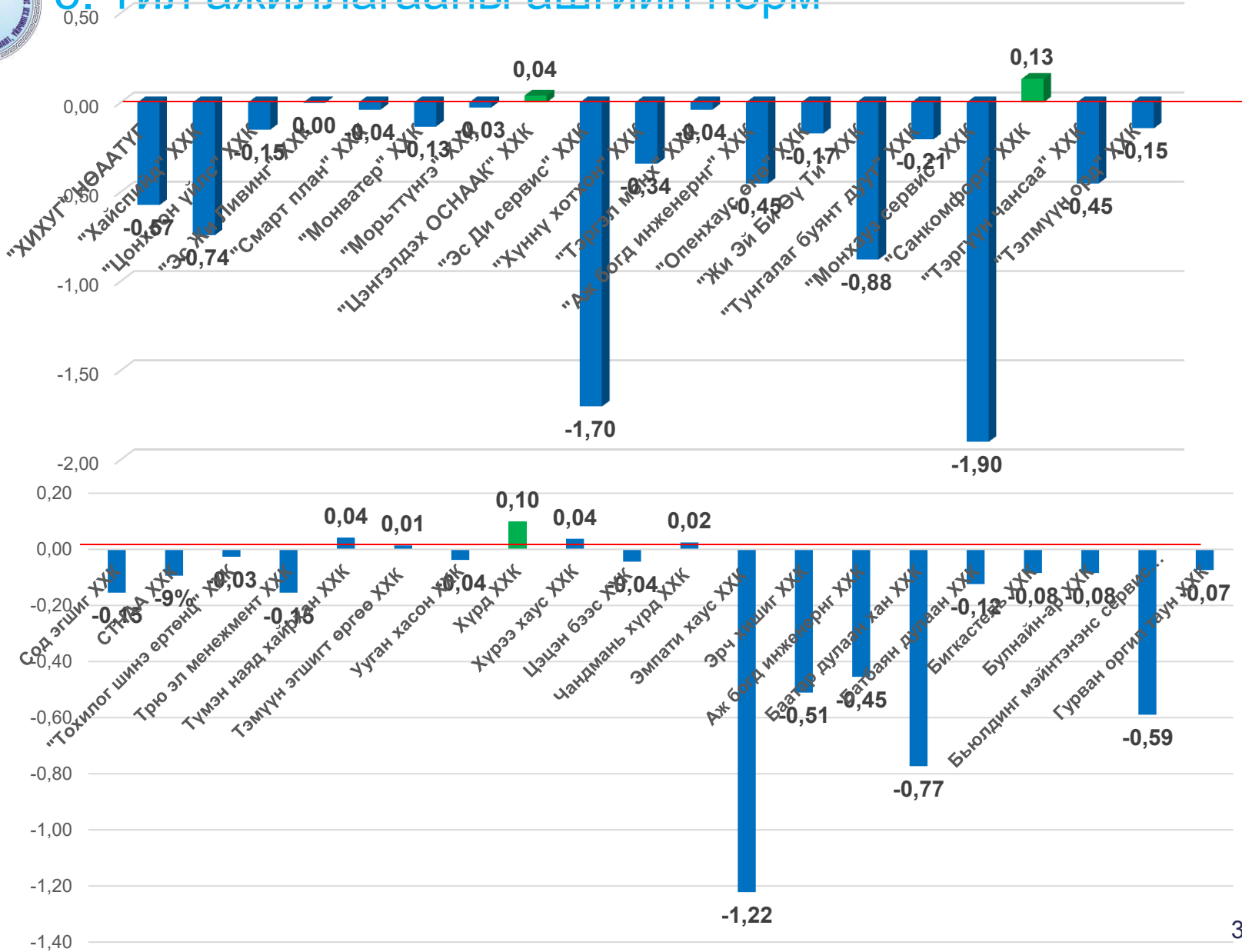
5. Үйл ажиллагааны ашгийн норм

Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтүүд /2017/

5. Үйл ажиллагааны ашгийн норм

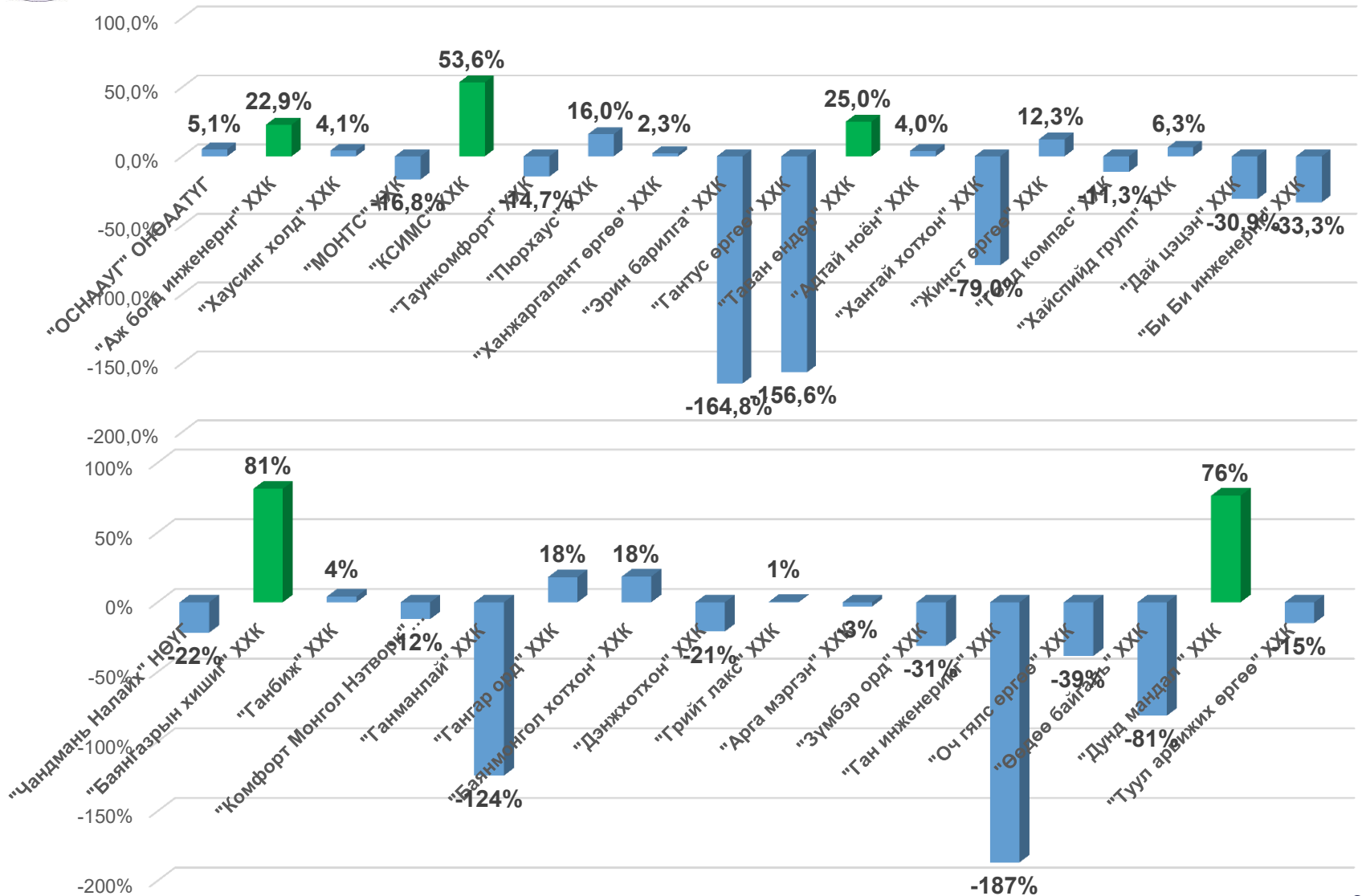
Санхүүгийн шинжилгээ /Financial Analysis/

- Дампуурлын харьцаа-Алтьманы 5 хувьсагч
 1. АЦК/Хөрөнгийн харьцаа
 2. Хуримтлагдсан ашиг/Хөрөнгийн харьцаа
 3. Хөрөнгийн өгөөж /ROA/
 4. Үндсэн хөрөнгө/Өр төлбөрийн харьцаа
 5. Борлуулалт/Хөрөнгийн харьцаа

Санхүүгийн шинжилгээ /Financial Analysis/

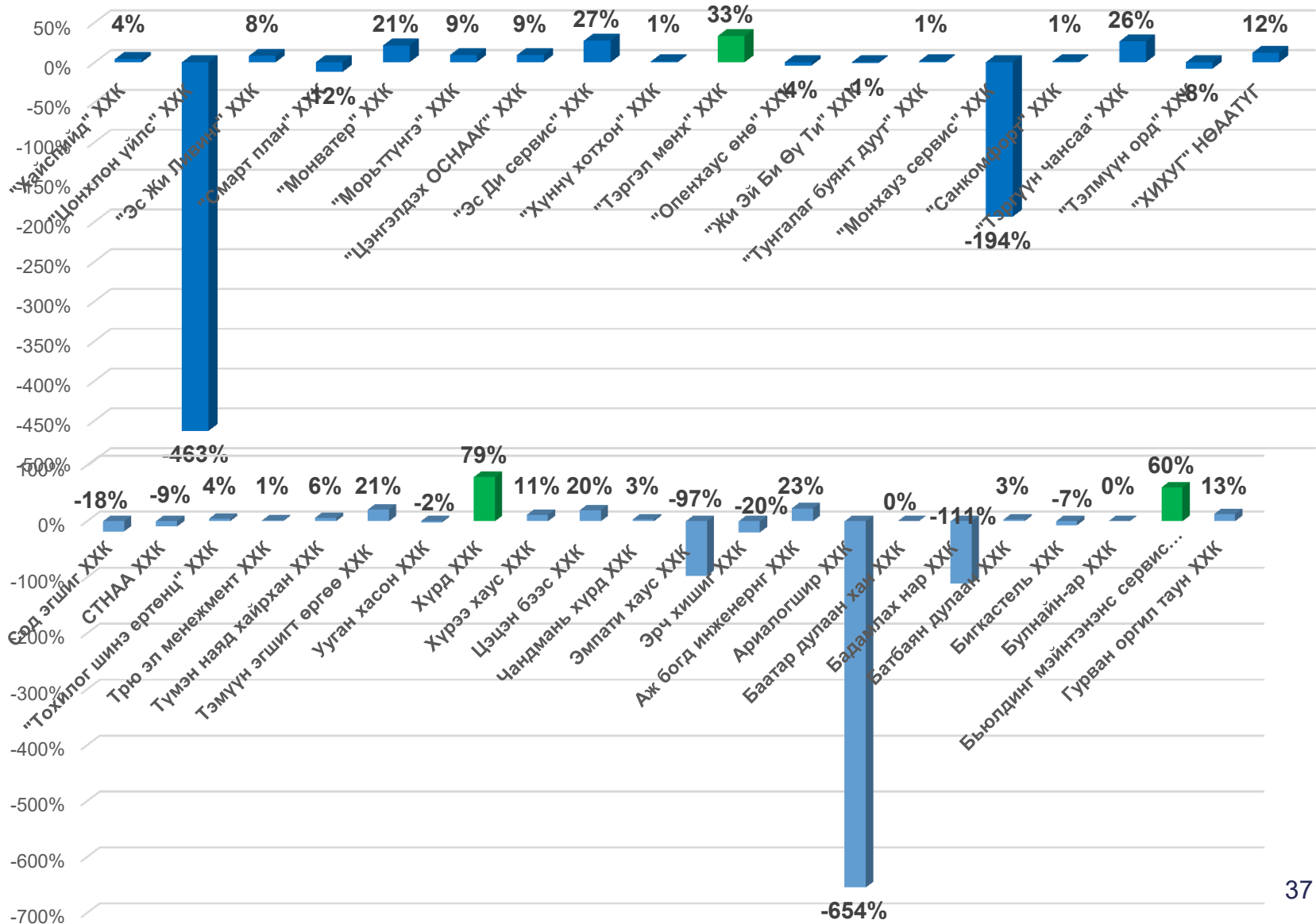
1. АЦК/Хөрөнгийн харьцаа-Хөрвөх чадвар

Санхүүгийн шинжилгээ /Financial Analysis/

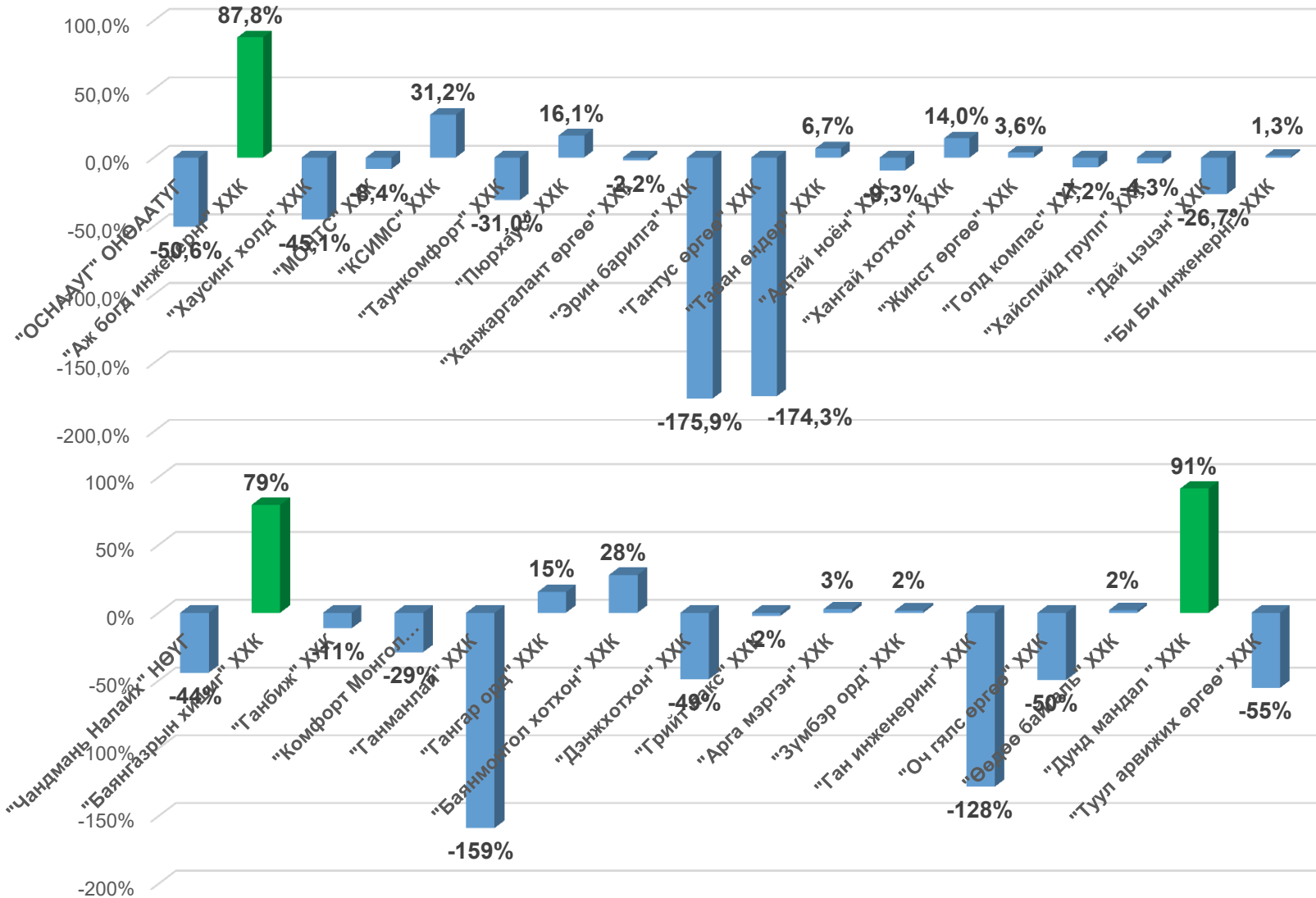
1. АЦК/Хөрөнгийн харьцаа-Хөрвөх чадвар

Санхүүгийн шинжилгээ /Financial Analysis/

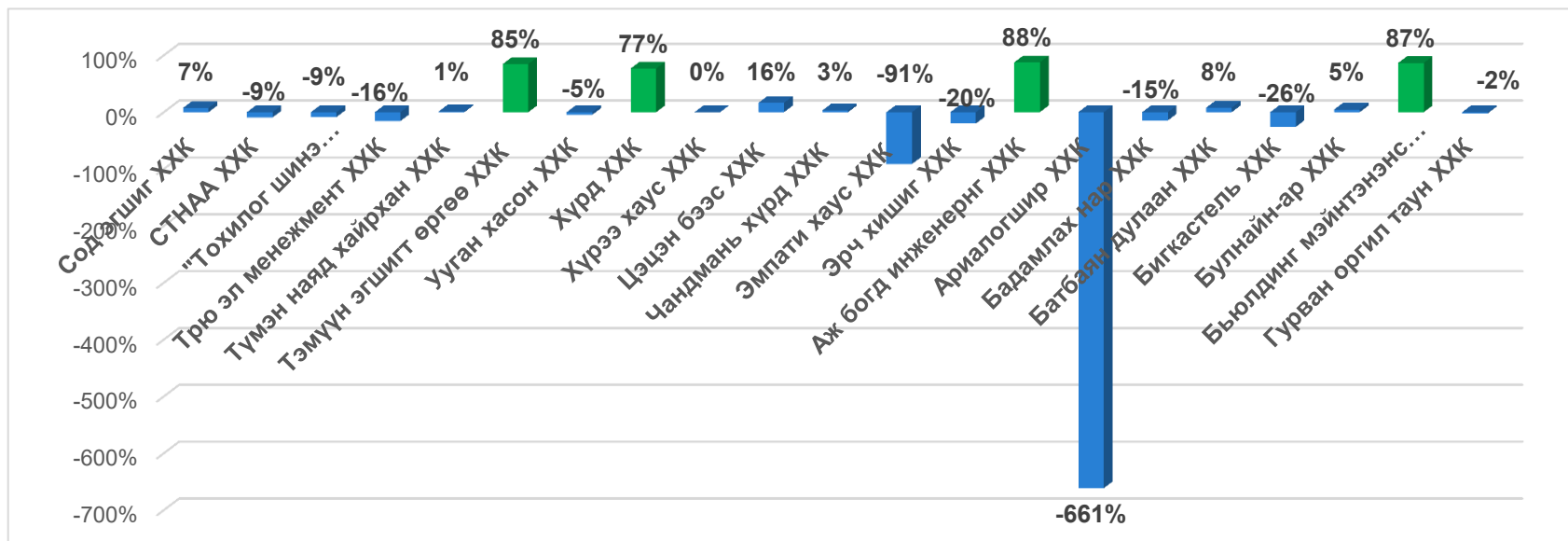
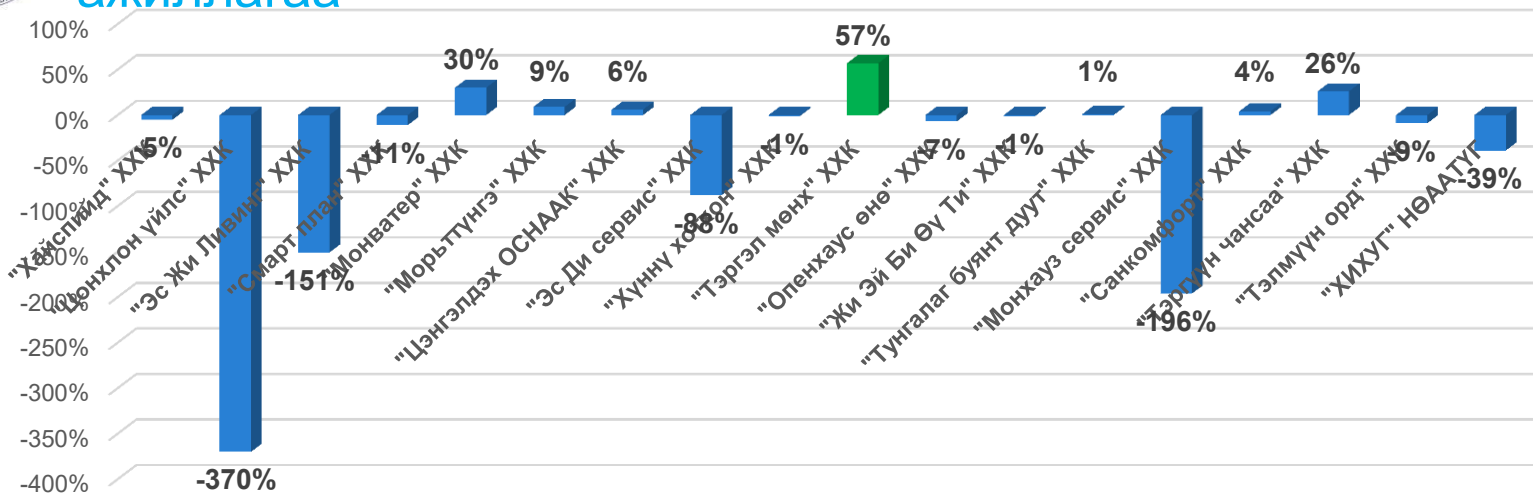
2. Хуримтлагдсан ашиг/Хөрөнгийн харьцаа- Ашигт ажиллагаа

Санхүүгийн шинжилгээ /Financial Analysis/

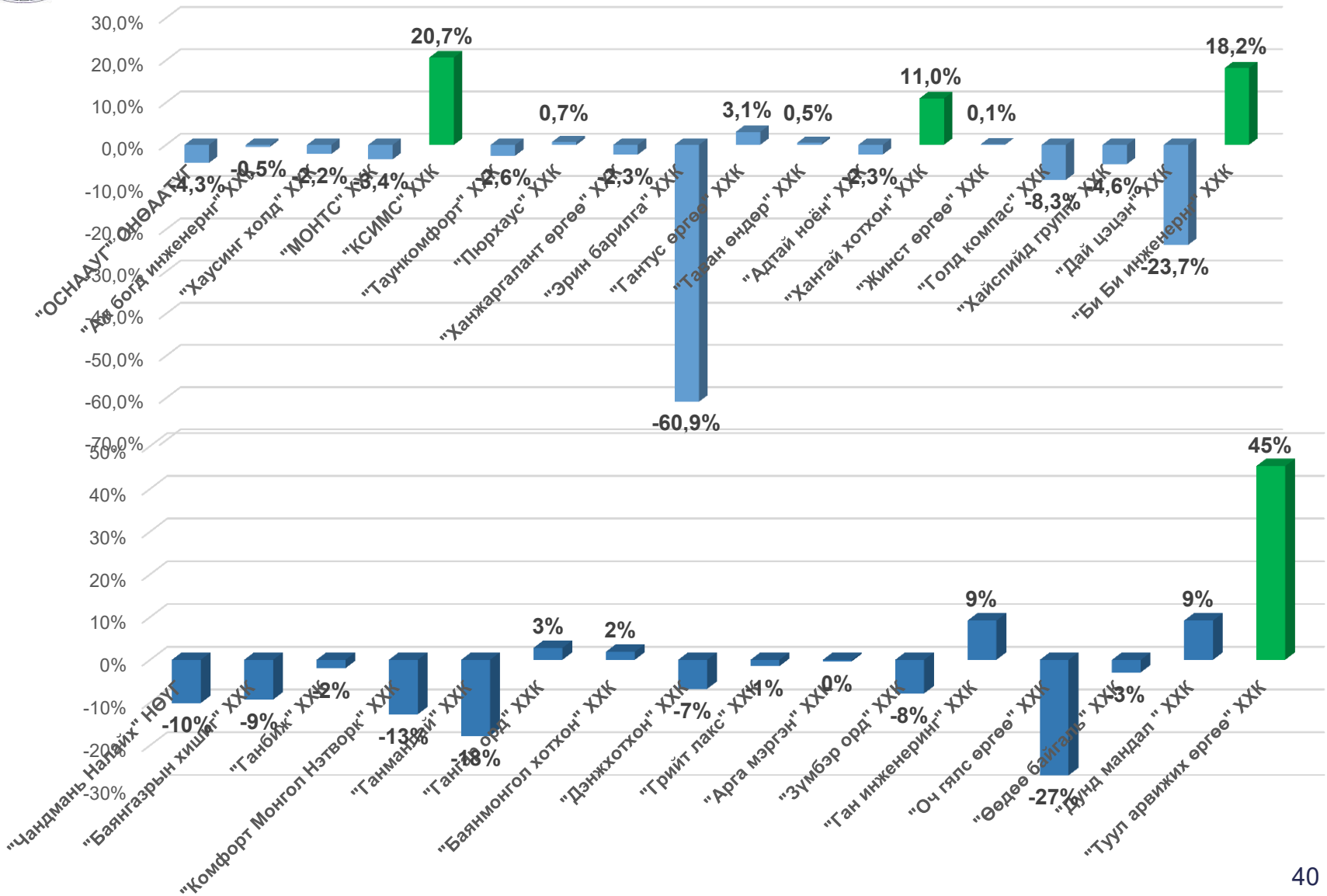
2. Хуримтлагдсан ашиг/Хөрөнгийн харьцаа- Ашигт ажиллагаа

Санхүүгийн шинжилгээ /Financial Analysis/

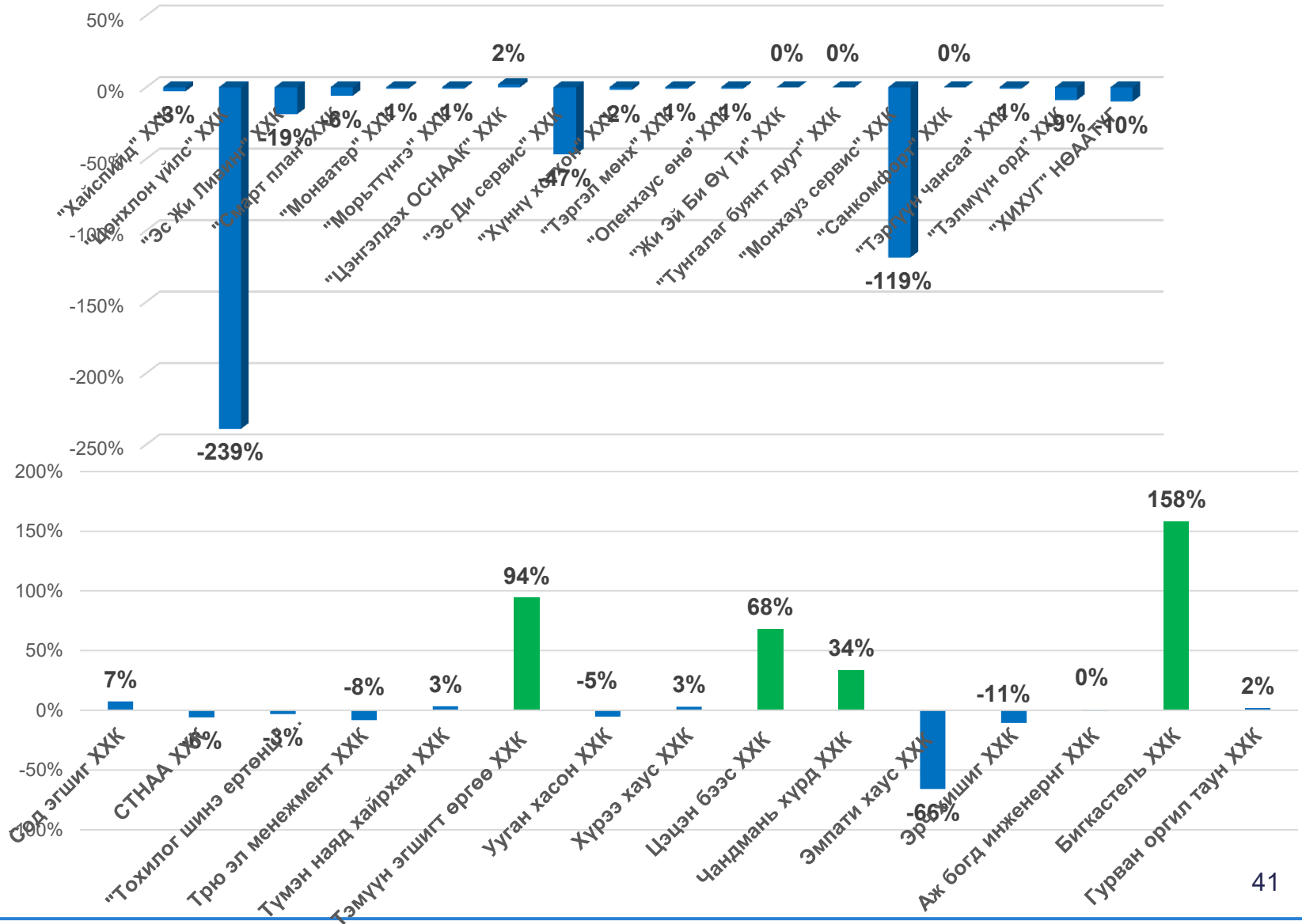
3. Хөрөнгийн өгөөж /ROA/

Санхүүгийн шинжилгээ /Financial Analysis/

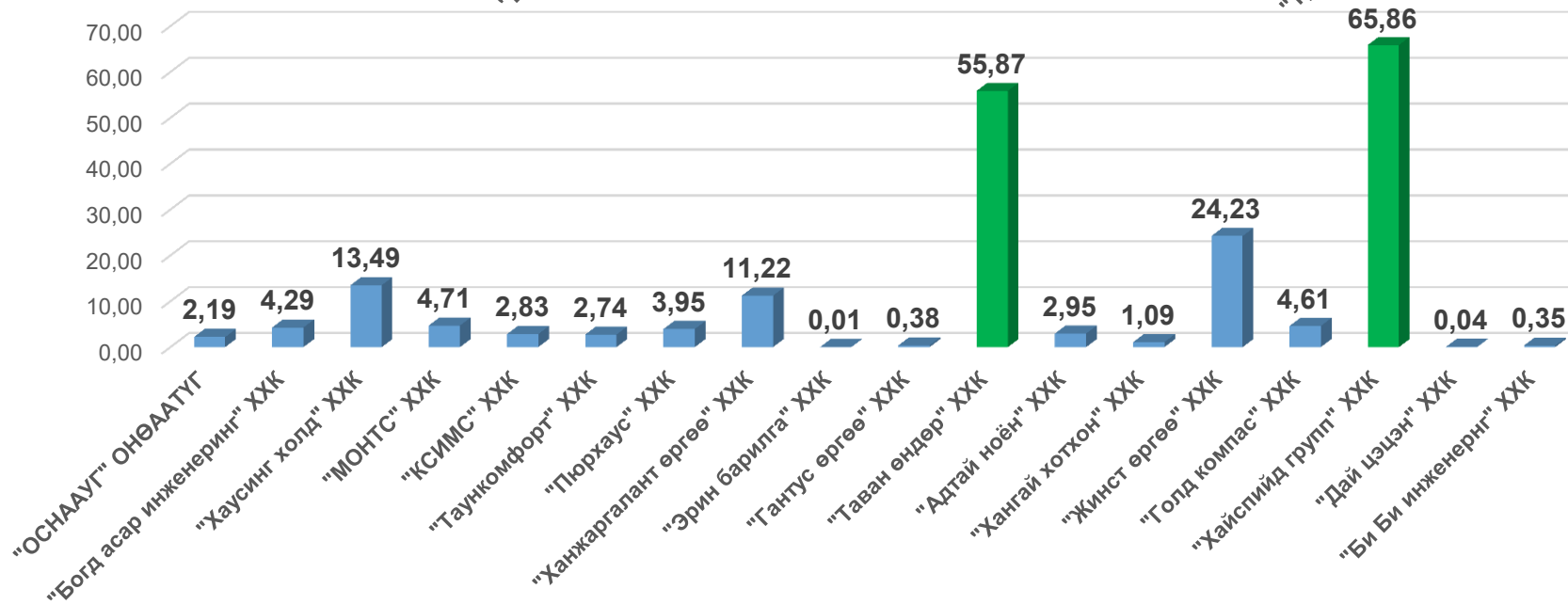
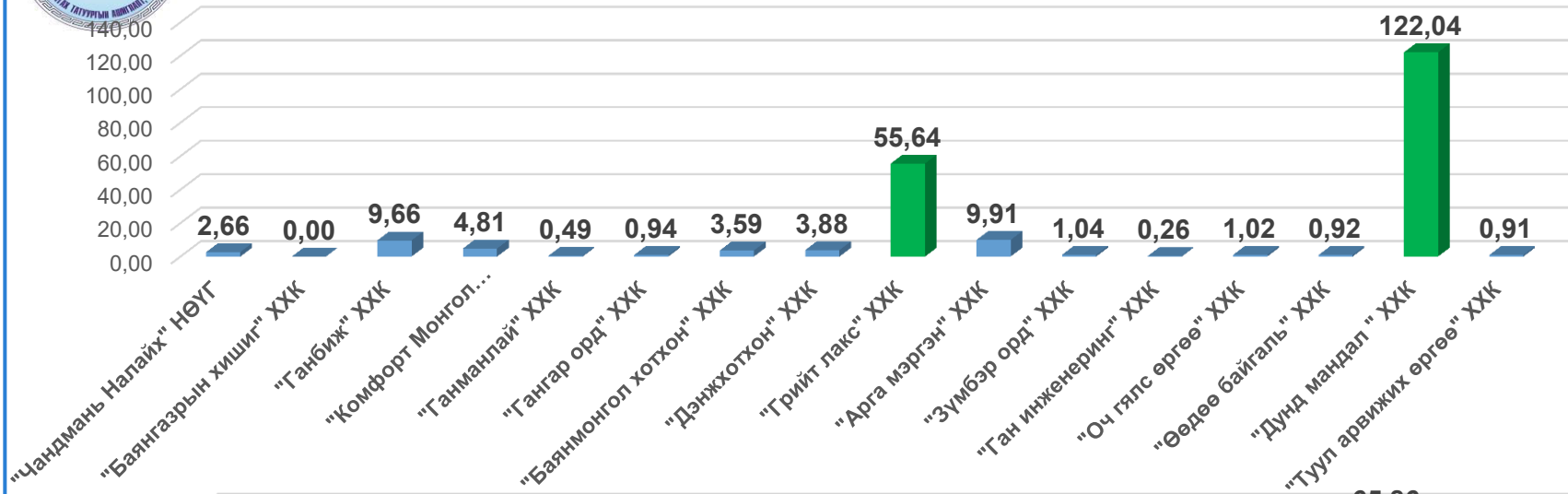
3. Хөрөнгийн өгөөж /ROA/

Санхүүгийн шинжилгээ /Financial Analysis/

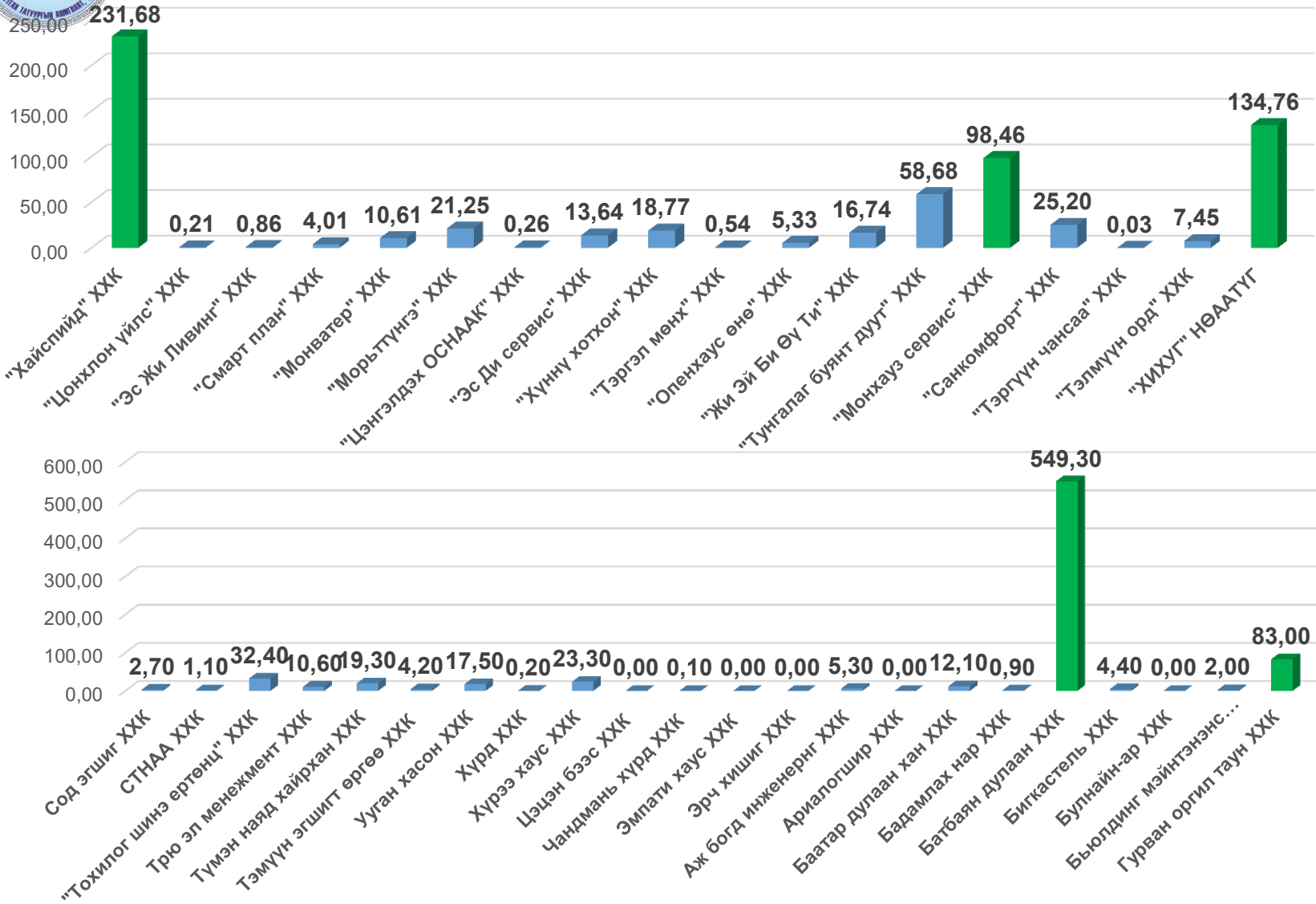
4. Үндсэн хөрөнгө/Өр төлбөрийн харьцаа

Санхүүгийн шинжилгээ /Financial Analysis/

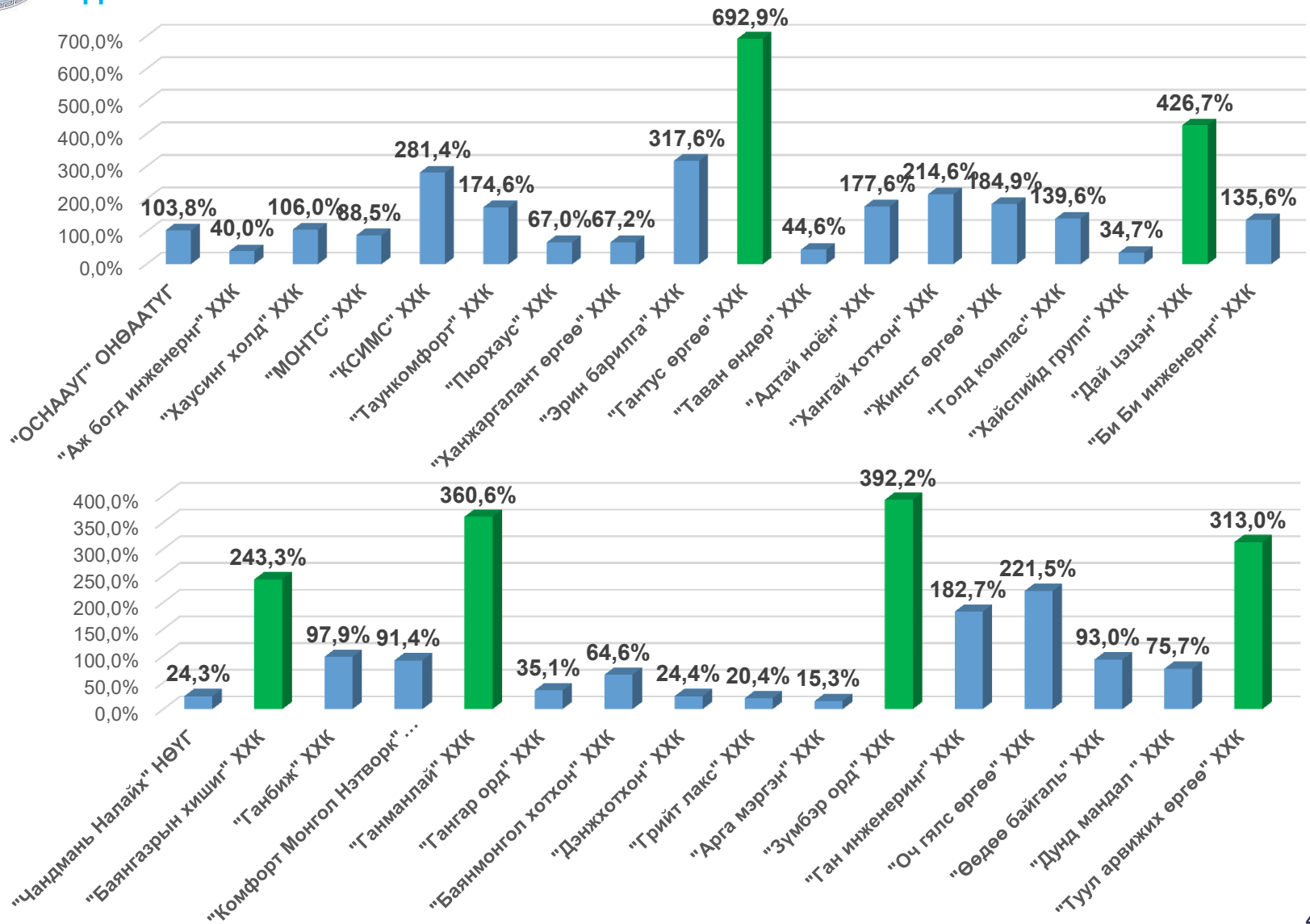
4. Үндсэн хөрөнгө/Өр төлбөрийн харьцаа

Санхүүгийн шинжилгээ /Financial Analysis/

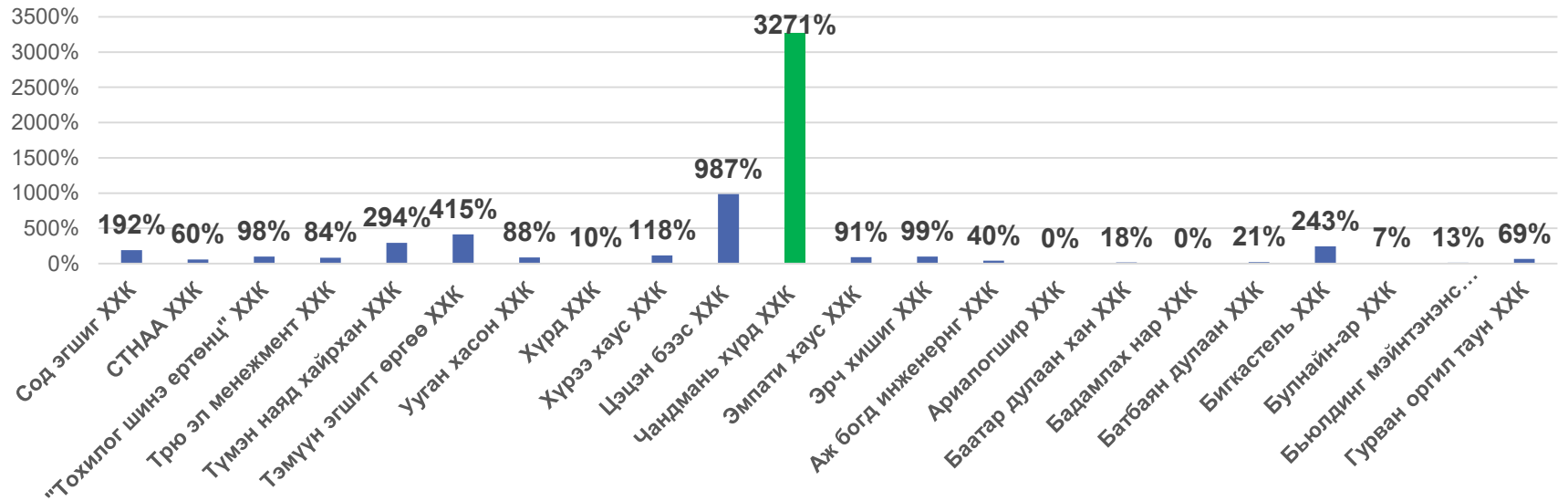
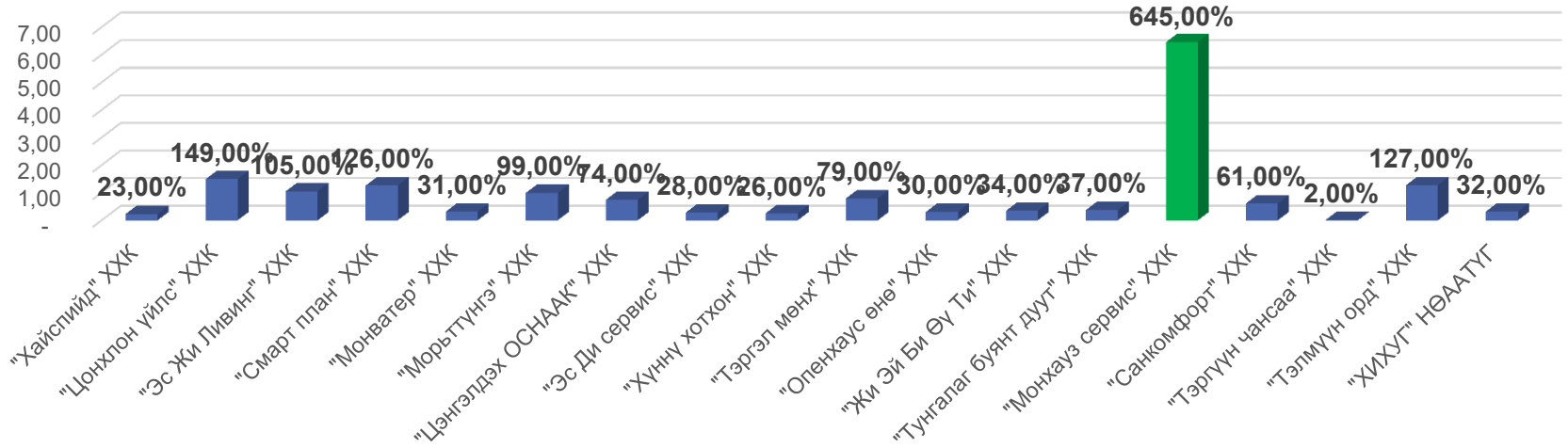
5. Борлуулалт/Хөрөнгийн харьцаа-Борлуулалтын үр ашиг

Санхүүгийн шинжилгээ /Financial Analysis/

5. Борлуулалт/Хөрөнгийн харьцаа- Борлуулалтын үр ашиг

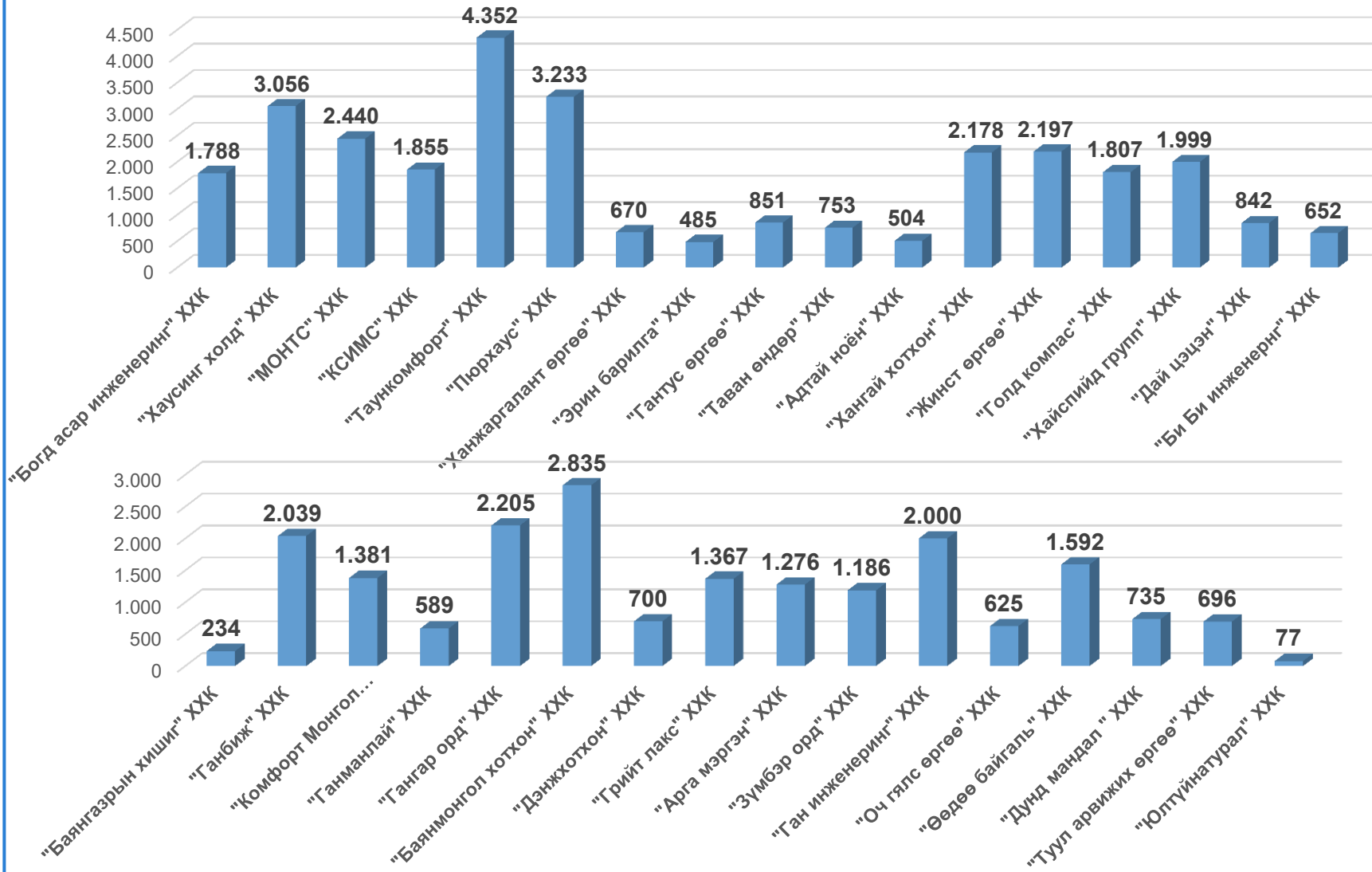
Бусад харьцуулсан үзүүлэлтүүд

1. Хэрэглэгч,
2. Дундаж цалин,
3. Тарифын зохицуулалт.

Бусад үзүүлэлтүүд

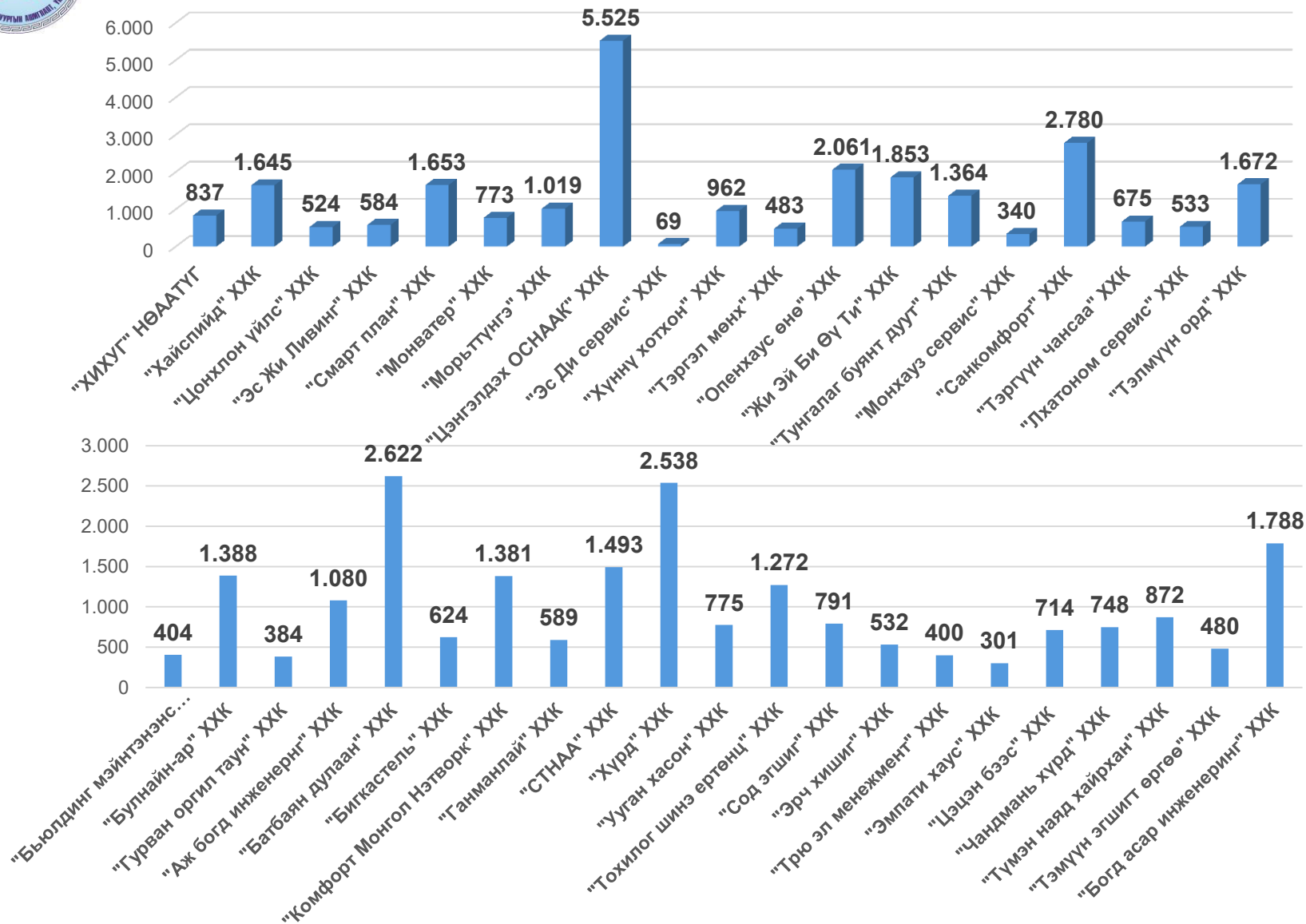
1. Хэрэглэгч

Бусад үзүүлэлтүүд

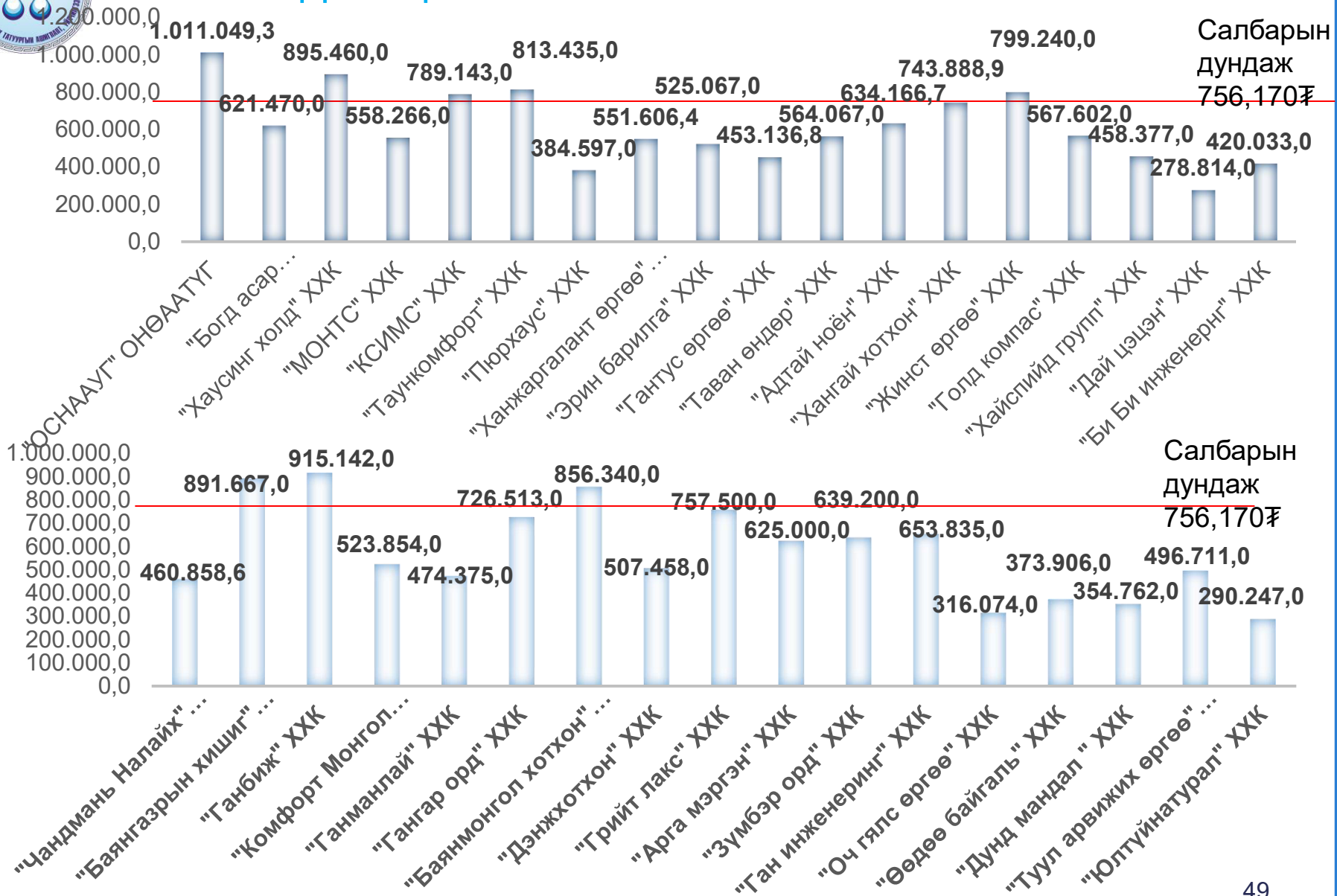
1. Хэрэглэгч

Бусад үзүүлэлтүүд

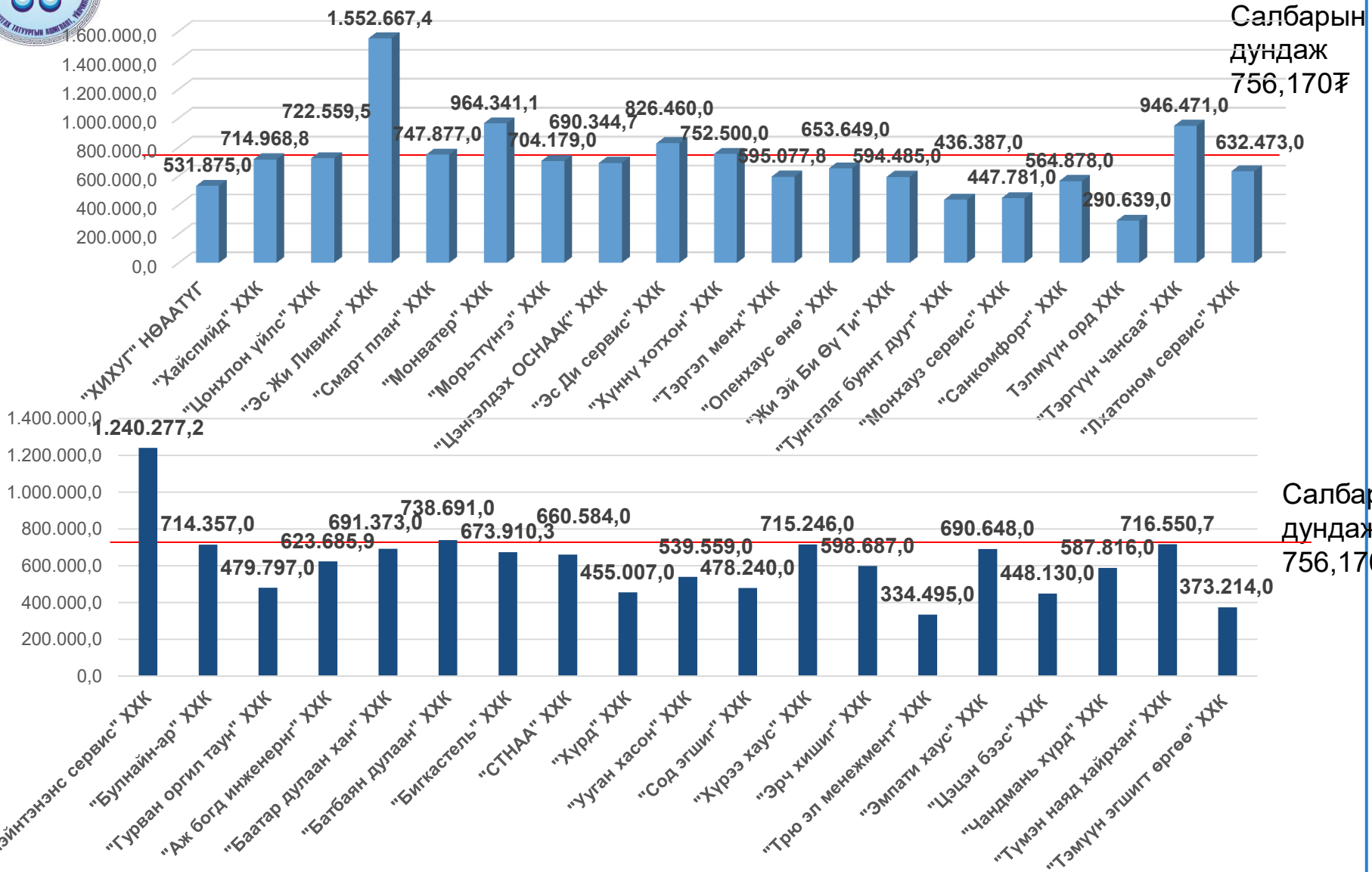
2. Ажилчдын цалин

Бусад үзүүлэлтүүд

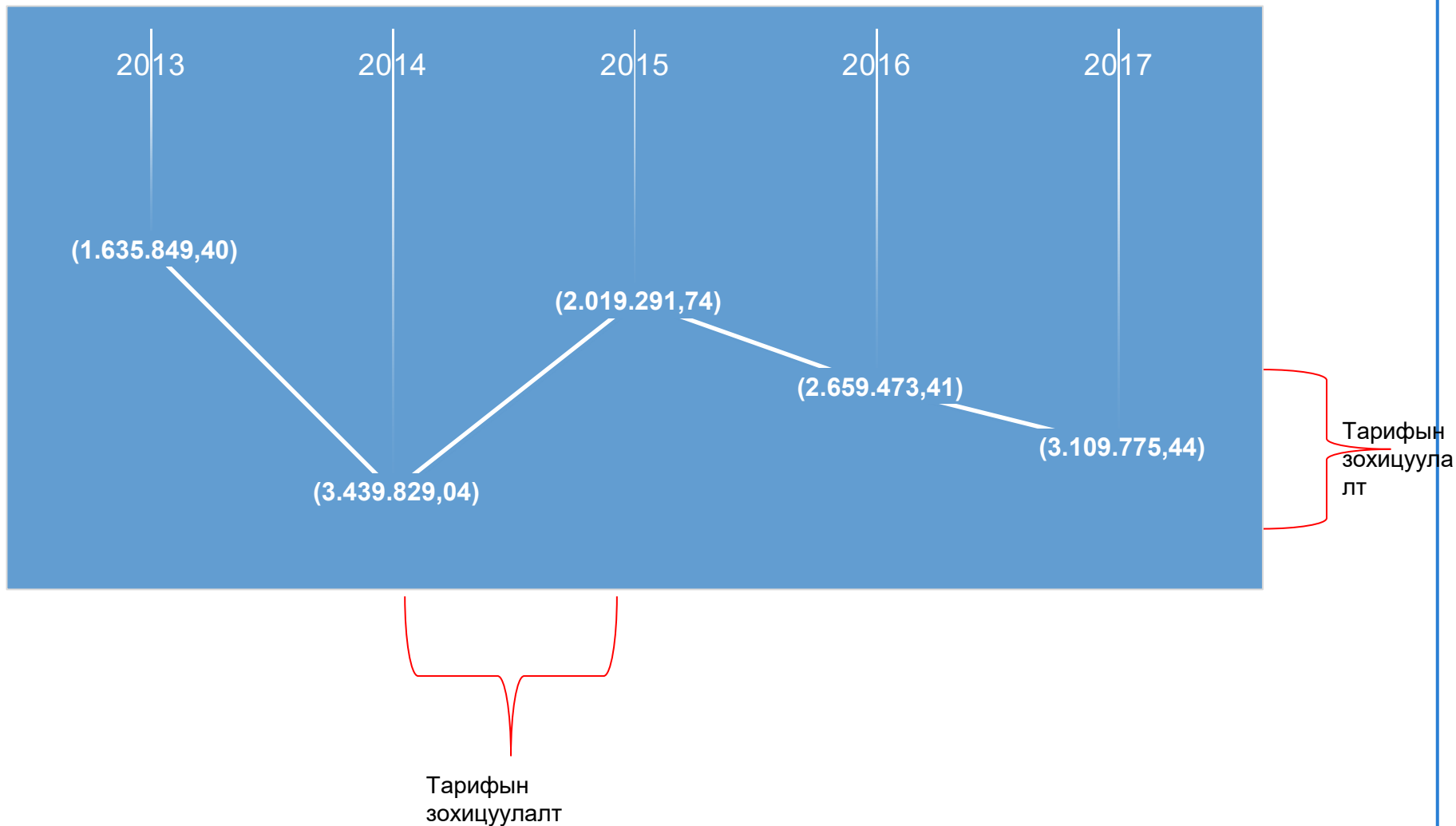
2. Ажилчдын цалин

Бусад үзүүлэлтүүд

3. Тарифын зохицуулалт-УХАТ-ын ашиг, алдагдал

Дүгнэлт

- Зохицуулах зөвлөл 2013 оноос хойш НАА-н салбарын байгууллагуудын нийт санхүүгийн байдалд төдийгүй, УХАТ-ын салбарын санхүү эдийн засгийн байдалд үнэлгээ хийж ирснээр салбарын үйл ажиллагаанд бодит үнэлгээ өгч, үйл ажиллагааг дээшлүүлэхэд чухал ач холбогдолтой болсон.
- ТЗЭ-дийн тайлан мэдээнд хамрагдалт 2017 онд 92.6 хувьд хүрсэн байна.
- УХАТ-ын салбарын нийт хөрөнгө, эх үүсвэр 872.4 тэрбум төгрөг, үүний 343.3 тэрбум төгрөг буюу 39 хувь нь зээлийн хөрөнгөөр санхүүжиж байна.
- Нийт өр төлбөрийн 78 хувийг урт хугацаат зээл эзэлж байна, үүнд зарим аймгийн урт хугацаат зээл тусгагдаагүй байна.
- 2017 оны байдлаар ОБУ-ны хэмжээ салбарын хэмжээнд 13.3 хувь, тоолууржилт 84.4 хувьд хүрсэн байна.

Дүгнэлт

- УБ хотын ТЗЭ-дийн өнөөгийн байдал:

1. ТЗЭ-дийн нийт хөрөнгийн 27 хувь, өр төлбөрийн 24.0 хувийг бүрдүүлж байна.
2. Хуримтлагдсан ашигтай ажиллаж байгаа компани нь “Дунд мандал” ХХК, “Баянмонгол” ХХК, “Гангар Орд” ХХК, “Пьюрхаус”, “Монватер” ХХК, “Хүрд” ХХК, “БМС” ХХК.
3. 2017 оны байдлаар дээрх байгууллагуудаас 12 нь УХАТ-аас ашигтай, бусад 61 байгууллага нь алдагдалтай ажилласан байна.

- Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт

2017 оны байдлаар ГШҮ-ийг авч үзэхэд

1. ОНТНЗардал хамгийн бага “Ганманлай” ХХК /0.8/
2. Борлуулсан 1м3 усанд ногдох зардал хамгийн өндөр “Чандмань Налайх” НӨҮГ, “Эс Ди Сервис” ХХК, “Эмпати Хаус” ХХК,
3. Эргэлтийн болон ТГЧХарьцаа сайн “Дунд мандал” ХХК, “Таван Өндөр” ХХК, “ХИХУГ”, “Батбаян дулаан” ХХК
4. Үйл ажиллагааны ашиг өндөртэй “Ганманлай” ХХК

Санхүүгийн шинжилгээ-Дампуурал

Альтманы таван хувьсагчтай загвар

$$Z = 1.2xA + 1.4xB + 3.3xC + 0.6xD + 1.0xE$$

- $Z < 1.810$ Дампуурах магадлал их
- $1.810 < Z < 2.675$
- $Z = 2.675$ Дампуурах магадлал 50 хувь,
- $2.675 < Z < 2990$ Дампуурах магадлал их биш,
- $Z > 2990$ Дампуурах магадлал бага.

Энэ загвар нь дампуурах магадлалыг жилийн хугацаанд 85-90 хувийн магадлалтай тооцдог.

Санхүүгийн шинжилгээ-Дампуурал

№	Байгууллагын нэрс	Z-Score
1	Батбаян дулаан ХХК	329.94
2	"Хайспийд" ХХК	139.12
3	"ХИХУГ" НӨААТҮГ	80.44
4	"Дунд мандал" ХХК	76.48
5	"Монхауз сервис" ХХК	56.53
6	Гурван оргил таун ХХК	50.67
7	"Хайспийд групп" ХХК	39.73
8	"Тунгалаг буянт дуут" ХХК	35.60
9	"Таван өндөр" ХХК	34.37
10	Чандмань хүрд ХХК	33.97
11	"Грийт лакс" ХХК	33.51
12	"Тохилог шинэ ертөнц" ХХК	20.25
13	"Жинст өргөө" ХХК	16.59
14	"Санкомфорт" ХХК	15.80
15	Хүрээ хаус ХХК	15.40
16	Түмэн наяд хайрхан ХХК	14.72
17	"Морьттүнгэ" ХХК	13.94
18	Цэцэн бээс ХХК	12.58
19	"Хүннү хотхон" ХХК	11.45
20	Тэмүүн эгшигт өргөө ХХК	11.21
21	Ууган хасон ХХК	11.12
22	"Жи Эй Би Өү Ти" ХХК	10.36
23	Бигкастель ХХК	9.85
24	"Хаусинг холд" ХХК	8.50
25	Баатар дулаан хан ХХК	7.44
26	"Ханжаргалант өргөө" ХХК	7.32
27	"Монватер" ХХК	7.32

Бага

28	Грю эл менежмент ХХК	6.73
29	"Ганбиж" ХХК	6.60
30	"КСИМС" ХХК	6.27
31	"Арга мэргэн" ХХК	6.09
32	"Эс Ди сервис" ХХК	6.00
33	"Тэлмүүн орд" ХХК	5.22
34	Аж богд инженернг ХХК	5.07
35	"Туул арвижих өргөө" ХХК	4.22
36	"Баянгазрын хишиг" ХХК	4.21
37	"Зүмбэр орд" ХХК	3.94
38	Сод эгшиг ХХК	3.67
39	"Голд компас" ХХК	3.65
40	"Пюрхаус" ХХК	3.48
41	"Баянмонгол хотхон" ХХК	3.47
42	"Адтай ноён" ХХК	3.39
43	"Опенхаус өнө" ХХК	3.32
44	"МОНТС" ХХК	3.28
45	Бьюлдинг мэйнтэнэнс сервис ХХК	3.26
46	"Смарт план" ХХК	3.17

Бага

Санхүүгийн шинжилгээ-Дампуурал

47	"Гантус өргөө" ХХК	2.94	Их биш
48	"Комфорт Монгол Нэтворк" ХХК	2.83	
49	"Дай цэцэн" ХХК	2.76	
50	"Таункомфорт" ХХК	2.69	Дунд зэрэг
51	"Хангай хотхон" ХХК	2.41	
52	"Тэргэл мөнх" ХХК	2.27	
53	Хүрд ХХК	2.26	
54	"Богд асар инженеринг" ХХК	2.23	Дампуурах магадлал их
55	"Би Би инженерн" ХХК	1.78	
56	"ОСНААУГ" ОНӨААТҮГ	1.56	
57	"Гангар орд" ХХК	1.44	
58	"Дэнжхотхон" ХХК	1.41	
59	"Цэнгэлдэх ОСНААК" ХХК	1.15	
60	СТНАА ХХК	0.82	
61	"Оч гялс өргөө" ХХК	0.78	
62	"Тэргүүн чансаа" ХХК	0.68	
63	"Чандмань Налайх" НӨҮГ	0.63	
64	"Өөдөө байгаль" ХХК	0.43	
65	Булнайн-ар ХХК	0.14	
66	Эрч хишиг ХХК	0.12	
67	"Ганманлай" ХХК	-0.41	
68	Бадамлах нар ХХК	-1.00	
69	"Эс Жи Ливинг" ХХК	-1.08	
70	"Ган инженеринг" ХХК	-1.76	
71	"Эрин барилга" ХХК	-3.27	
72	Эмпати хаус ХХК	-3.72	
73	"Цонхлон үйлс" ХХК	-11.26	
74	Ариалогшир ХХК	-17.11	

Дүгнэлт

- Дампуурлын магадлал их газруудын үндсэн шалтгаан
 - Өр төлбөрийн хэмжээ ихтэй,
 - Хэрэглэгч цөөтэй,
 - Усны алдагдал өндөр,
 - Тайлан баланс алдаатай гаргадаг.

Дүгнэлт

- Бусад харьцуулсан үзүүлэлтүүд
 - Хамгийн олон хэрэглэгчтэй “Цэнгэлдэх Оснаак” ХХК, цөөн хэрэглэгчтэй “Эс Ди Сервис” ХХК
 - “Эс Жи Ливинг” ХХК, “БМС” ХХК, “ОСНААУГ” ОНӨААТҮГ дундаж цалин бусад байгууллагатай харьцуулахад өндөр байна.
 - Тарифын зохицуулалтыг цаг тухайд нь хийлгэснээр УХАТ-ын алдагдлыг бууруулах боломжтой байна.
 - УБ хотын ТЗЭ-дийн УХАТ-ын алдагдал нийт ТЗЭ-дийн алдагдлын 15 хувийг бүрдүүлж байна.

Зөвлөмж

- Үр ашигтай ажиллахын тулд:
 - Байгууллагын эргэлтийн хөрөнгүүдийн хөрвөх чадварыг түргэсгэх,
 - Ажлын цэвэр капиталыг 10-с дээш хувьд хүргэх, /**Дампуурлын тухай хуулийн 4.1**.Өөрийн хөрөнгийн 10-аас доошгүй хувьтай тэнцэх хэмжээний үүргээ хууль буюу гэрээнд заасан хугацаанд биелүүлэхгүй бол төлбөрийн чадваргүйд тооцно./
 - Судалгаанд орсон 73 байгууллагаас 53 нь 10-аас доош хувьтай байна.
 - Борлуулалтын орлогоор богино хугацаат өр төлбөрийг барагдуулах чадамжийг нэмэгдүүлэх,
 - Гадаадын болон дотоодын байгууллагаас авсан зээлийн хэмжээг бууруулах, /Орон нутгийн дансанд тусгах/,
 - Авлагаа түргэн цуглуулах, /30-аас доош хоногт/,
 - Орлогын төвлөрүүлэлтийг эрчимжүүлэх /Урамшуулал, хөшүүрэг ашиглах/
 - Өр төлбөрийг цаг хугацаанд нь төлөх, /30-аас доош хоногт/
 - Үр ашиггүй, ашиглагдахгүй хөрөнгийг балансад тусгахгүй байх,

Зөвлөмж

- Өрийн харьцааг 50 хувиас хэтрүүлэхгүй байх,
 - Санхүүгийн хөшүүргийг зохистой түвшинд хэрэглэх /эрсдэл болон өгөөж/
- Эздийн өмч, нийт хөрөнгийн өгөөжийг нэмэгдүүлэх, /эерэг байлгах/
- Тоолууржилтын түвшин нэмэгдүүлж /100 хувьд хүргэх/, ОБУ-ны хэмжээг бууруулах,
- Усны үйлчилгээний тарифыг цаг тухайд өөрчлөх,
- Үр ашигтай бүтэц орон тоотой ажиллах,
- Ажилчдын нийгмийн асуудалд анхаарах, дундаж цалинг нэмэгдүүлэх,
- Шинэ техник, технологи ашиглах, зардал хэмнэх г.м

Анхаарал тавьсан Танд баярлалаа

